

Statsbidrag

Statsbidrag över 100 tkr

Samhällsbyggnadsnämnden	2023		2024		2025
	Budget	Bokfört	Budget	Bokfört	Budget
Kalkningsbidrag	1 127	1 116	1 127	970	1 127
Ersättning för förpackningsinsamling			1 925	1 931	1 982
Beredskap offentlig måltidsverksamhet och dricksvattenförsörjning*					1 500
Summa	1 127	1 116	3 052	2 901	4 609

Statsbidraget finansierar delvis investeringar

Vatten och avlopp – kort version

Verksamhet

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

Viktiga händelser under året

Fokus i arbetet har varit reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har reliningen av spillvattenledningarna i Rydöbruks samhälle slutförts. För att komma tillrätta med åter-kommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet genomfördes under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla fr o m 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter har pågått med stöd av upphandlad konsult och kommer att fortsätta även under 2025. Även planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd har pågått under året

Revidering av nödvattenplanen har genomförts och ett förslag på en reviderad nödvattenplan till samtliga nämnder skickades ut på remiss i slutet av året.

Antalet vattenläckor var under året totalt åtta. Orsak till samtliga vattenläckor har varit korrosion/rörbrott på grund av ålder.

Hylte kommun har tecknat ett nytt avtal med tekniska konsulter i början av 2024, ett stöd som är viktigt för utvecklingen av VA-verksamheten.

Året i siffror, tkr

	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	35 043	32 445	28 667
Kostnader	-22 094	-19 473	-18 384
Avskrivningar och nedskrivningar	-8 477	-7 987	-7 475
Summa rörelseresultat	4 472	4 985	2 809
Finansnetto	-4 147	-3 848	-4 124
Resultat efter finansiella poster och skatt	325	1 137	-1 315

Ekonomisk analys

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. Resultatet vid bokslutet visar en positiv avvikelse på 325 tkr vilket innebär att tidigare underskott är reglerat i sin helhet. Verksamheten prognostiserade en positiv avvikelse på 400 tkr vid årets slut.

Den positiva avvikelsen beror på att verksamheten har haft lägre kostnader för vattenläckor än budgeterat. Även kapitalkostnaderna har varit lägre än budgeterat och det beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsatte även inför 2024 vilket har inneburit tappade intäkter för verksamheten i förhållande mot budget. Dock har det vid den senaste vattenmätaravläsningen under hösten 2024 framgått att denna trenden har avstannat.

VA-verksamhetens helårsbudget för investeringarna uppgår till 38 777 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 34 832 tkr. Utgångspunkten för investeringarna är beslutad VA-plan.

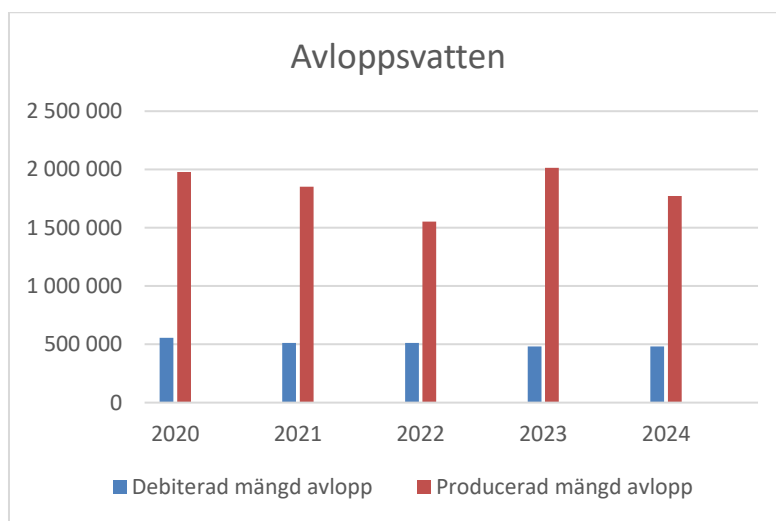
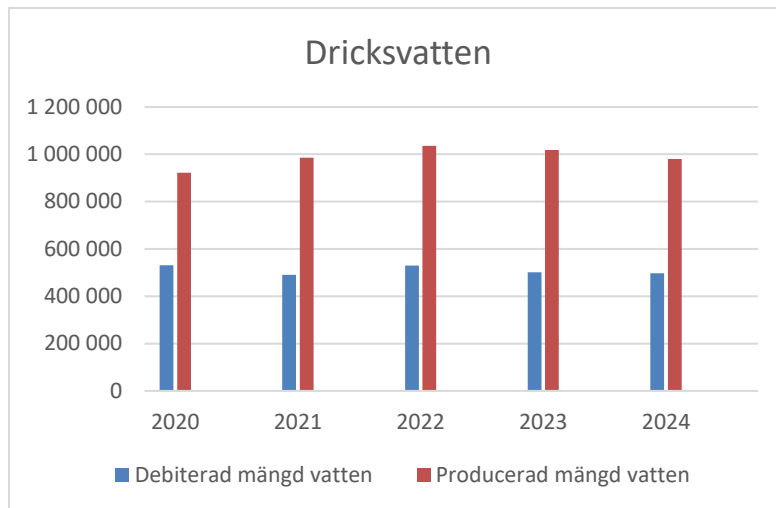
Under året har en annan sträckning av överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk utretts och investeringsbudgeten har därmed inte nyttjats. Den positiva avvikelsen beror även på att kommunfullmäktige beslutade att införa investeringsstopp på 50 procent av VA-planen. I slutet av året beviljades ett undantag med ytterligare 2 600 tkr till reinvesteringar i VA-ledningsnätet.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024–2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av Kommunstyrelsen i början av 2025.

Statistik för produktion av dricksvatten, renad mängd avloppsvatten samt debiterade mängder enligt nedan.

Nyckeltal, vatten och avlopp (kubikmeter)

	2020	2021	2022	2023	2024
Debiterad mängd vatten	531 615	490 850	529 336	501 367	497 179
Producerad mängd vatten	921 645	985 844	1 035 326	1 017 505	980 688
Debiterad mängd avlopp	554 712	512 687	511 309	482 955	481 387
Producerad mängd avlopp	1 979 284	1 850 854	1 552 936	2 014 562	1 771 748

Framtid

De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansieringen för att minska sårbarheten på VA-anläggningen, möta framtiden klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

En annan stor utmaning är att behålla och utveckla den personal som krävs för de VA-satsningar kommunen ska genomföra. Bland annat följande.

Det händer mycket i omvärlden som påverkar verksamheten.

- Hylte kommuns inträde i SÅM, eftersom VA-och avfallsfrågorna idag tillhör samma enhet.
- Krav på vattentjänstplan med kommunens långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster inklusive åtgärder som behövs för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.
- Svenskt Vattens publikation med delvis nya förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning
- Ett nytt avloppdirektiv fastställdes i EU under 2024 och kommer att införlivas i svensk lagstiftning.

- Va-beredskapsutredningen betänkande *Ökad va-beredskap* (SOU 2024:82).
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. Nya gränsvärden för PFAS från 1 januari 2026.
- Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt gäller t o m år 2027.

Samhällsbyggnadsnämnden- Kort version

Viktiga händelser under året

Hylte kommun visar fortsatt goda resultat i Insiktsmätningen med plats 74 bland de 198 kommuner som deltog. Insikt är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag inom bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd.

Under året har fyra detaljplaner antagits - detaljplan för del av Unnaryd 4:57 som tillskapar verksamhetsmark samt tre mindre detaljplaner med syfte att skapa nya förutsättningar för fastigheterna att nyttja fastigheterna; Unnaryd 2:48, Västra Hylte 1:59 m fl samt Drängsered 2:21. Positivt planbesked har lämnats för tre nya detaljplaner.

Arbetet med gatubelysningen har fortsatt med bra framdrift och områden som genomfördes under 2024 är Jälluntofta, Nyby, Långaryd, Landeryd, Hyltebruk och Drängsered.

Under våren har inventering av det kommunala gatu- och vägnätet blivit klar. Inventeringen visar att det finns en viss underhållsskuld och att investeringsbudgeten behöver stärkas framöver.

Under året har nya rutiner för grävtillstånd och TA-planer tagits fram. Att ha aktuella rutiner som verkligen efterlevs är en förutsättning för att ha kontroll på kommunens gator och vägar.

Kostnaden för bostadsanpassningsbidrag har under 2024 varit den högsta på många år. Omstruktureringen som pågår inom äldreomsorgen som innebär att fler äldre bor hemma längre påverkar antalet ansökningar som med största sannolikhet kommer att öka framöver.

Året i siffror, tkr

Verksamhet	Summa Budget	Bokslut 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Samhällsbyggnadsnämnden	685	614	72	640	614
Samhällsbyggnadsförvaltningen	31 065	31 528	-463	27 860	24 904
varav					
Fysisk och teknisk planering	4 249	4 282	-34	4 014	3 064
Gator, vägar och parkering	16 648	16 014	635	15 702	14 323
Miljöverksamhet	2 443	2 516	-73	1 840	2 099
Bostadsanpassning	1 981	2 726	-746	1 852	1 380
Övriga verksamheter	5 744	5 989	-245	4 452	4 038
Summa	31 750	32 141	-391	28 500	25 519

Nämndens intäkter och kostnader

Intäkter	-58 223	-59 246	1 023	-57 740	-56 839
Kostnader	89 973	91 387	-1 414	86 240	82 358
Summa	31 750	32 141	-391	28 500	25 519

Verksamhet	IB 2024	Bokslut 2024	UB 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Vattenförsörjning och avlopp	-1 018	1 343	325	1 137	-1 315
Avfallshantering	-2 391	6 013	3 622	1 444	1 234
Summa	-3 409	7 356	3 947	2 581	-81
VA och Avfallshantering Intäkter och kostnader					
Intäkter	-63 108	-61 603	-1 505	-51 147	-45 440
Kostnader	63 108	54 246	8 861	48 566	45 359
Summa	0	-7 356	7 356	-2 581	-81

Information om avvikelserna mot budget finns i texten under rubriken Ekonomisk analys. En mer detaljerad tabell och analys finns i nämndens eget bokslutsdokument.

Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 31 750 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse på 391 tkr (-1,2 procent). Avvikelsen förklaras främst av högre bostadsanpassningsbidrag än budgeterat. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent och en positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Detta gör att nämnden inte klarar kommunfullmäktiges mål gällande budgetavvikelse för året. Samhällsbyggnadsnämndens senaste prognos visade en negativ avvikelse på 400 tkr.

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. Resultatet vid bokslutet visar en positiv avvikelse på 325 tkr vilket innebär att tidigare underskott är reglerat i sin helhet. Verksamheten prognostiserade en positiv avvikelse på 400 tkr vid årets slut.

Den positiva avvikelsen beror på att verksamheten har haft lägre kostnader för vattenläckor än budgeterat. Även kapitalkostnaderna har varit lägre än budgeterat och det beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Avfallshandlingens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. Vid bokslut 2024 har verksamheten hämtat hem tidigare underskott och visar en positiv avvikelse på 3 622 tkr. Under året prognostiserades en positiv avvikelse på 2 300 tkr. Förändringen mellan prognos och bokslut beror dels på högre intäkter till följd av att det nya systemet EDP Mobile har effektiviserat tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjat ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning. Vidare förklaras förändringen med lägre entreprenad-samt personalkostnader än prognostiserat.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 13 607 tkr inklusive ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 2 745 tkr och förklaras av att 2024-03-12 beslutade Kommunfullmäktige att införa ett investeringsstopp med undantag för redan beställda och upphandlade investeringar samt att projektet *utrymme effektivisering gatubelysning* undantas i sin helhet från investeringsstoppen. Under året undantogs 2 000 tkr från investeringsstopp för asfaltbeläggning.

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2024 uppgår till 38 777 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 34 832 tkr. Under året har en annan sträckning av överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk utretts och investeringsbudgeten har därmed inte nyttjats. Den positiva avvikelsen beror även på att kommunfullmäktige beslutade att undanta 50 procent av VA-planen från investeringsstoppen.

Resultat 2024

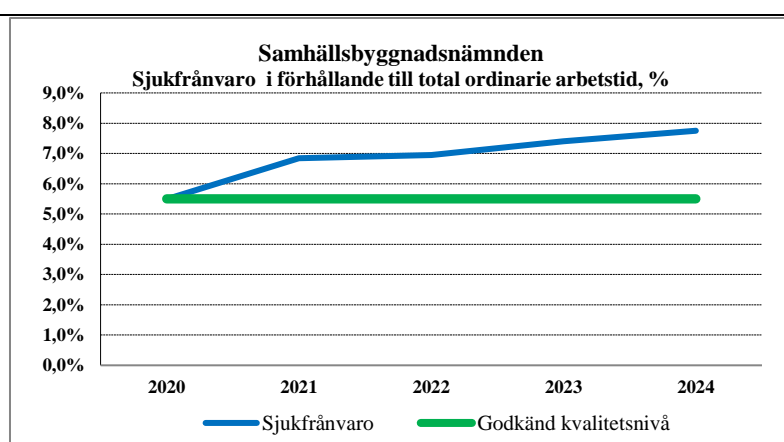
UPPFÖLJNING KVALITET

För att säkerställa att verksamheterna har god kvalitet i det de gör har fullmäktige antagit ett antal nyckeltal med beslutade kvalitetsnivåer som verksamheten ska återredovisa till fullmäktige. Sammanställningen av resultaten i sin helhet redovisas i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Nyckeltalen budgetavvikelse i procent, sjukfrånvaro och nöjd medarbetare följs upp av samtliga nämnder, övriga nyckeltal har tilldelats specifika nämnder.

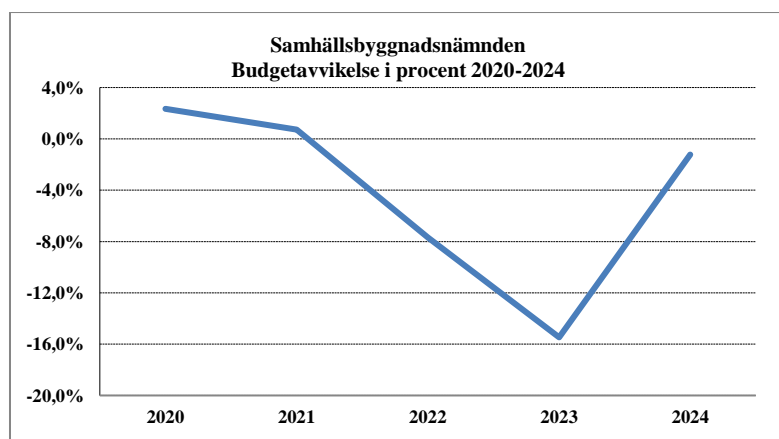
Fullmäktige har tilldelat samhällsbyggnadsnämnden nyckeltal inom området Bygga, bo och miljö, där tre nyckeltal har följts upp. Av dessa tre mål når samtliga upp till godkänd kvalitetsnivå.

UPPFÖLJNING AV MÅL/UPPDRAG

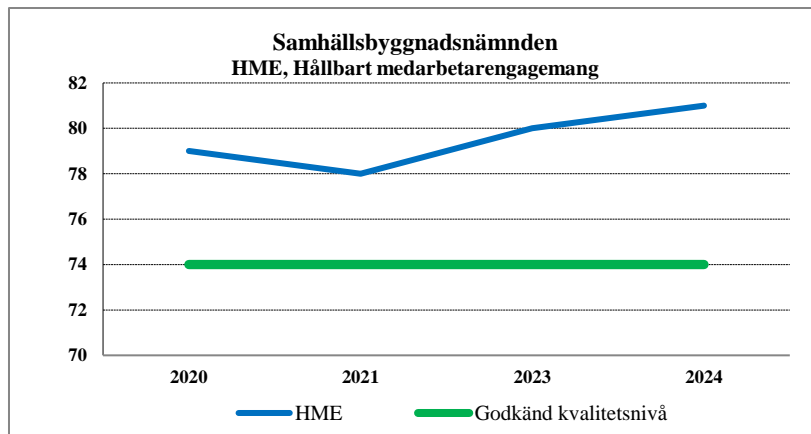
Uppföljning av uppdrag och mål redovisas under kommunfullmäktiges grunduppdrag och mål.

Kommunfullmäktige följer upp sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid. Samhällsbyggnadsnämnden har vid bokslut 2024 en sjukfrånvaro motsvarande 7,8 procent vilket är 0,4 procentenheter högre än vid bokslut 2023. Samhällsbyggnadsnämnden uppnår därmed inte kommunfullmäktiges nivå för god kvalitet som ligger på 5,5 procent.

Nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent följs upp av kommunfullmäktige. En positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Samhällsbyggnadsnämnden har en negativ avvikelse mot budget på 391 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse på 1,2 procent.

HME (Hållbart medarbetarengagemang) är ett viktigt nyckeltal som gör det möjligt att jämföra Hylte kommun med andra offentliga arbetsgivare. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet och har beslutat att värdet för god kvalitet ligger på minst 74. Samhällsbyggnadsnämnden har ett värde på 81 vilket uppfyller kommunfullmäktiges mål för god kvalitet.

Framtid

Boverket har tagit fram nya byggregler som gäller från och med 1 juli 2025. Reglerna formuleras i högre grad som funktionskrav istället för detaljkrav. Några av målen med förändringen är att det ska bli enklare och billigare att bygga och ge fler möjligheter till innovation.

Regeringen har föreslagit att strandskyddslagstiftningen kommer att ändras från halvårsskiftet 2025. Den viktigaste ändringen för Hylte kommuns räkning är att strandskydd inte längre ska gälla kring små sjöar, mindre än ett hektar och vid smala vattendrag, smalare än två meter.

Från och med 2025 kommer samverkan inledas med Halmstad kommun inom energi-och klimatrådgivning.

Från och med 2026 kommer Hylte kommun att ingå i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) som därmed kommer att ansvara för insamling och hantering av hushållsavfallet i kommunen.

I slutet av året presenterades utredningen *Ökad va-beredskap* SOU 2024:82. Syftet med uppdraget har varit att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat.

Vatten och avlopp

Bokslut 2024

Det är bara vatten.

Innehåll

1. VATTEN OCH AVLOPP	3
2. VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	4
3. VA-TAXAN	5
4. GRUNDUPPDRAK	5
5. PERSONAL	5
6. EKONOMISK ANALYS	6
7. INVESTERINGAR	6
8. FRAMTID	6
9. BILAGA	9

1. Vatten och avlopp

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

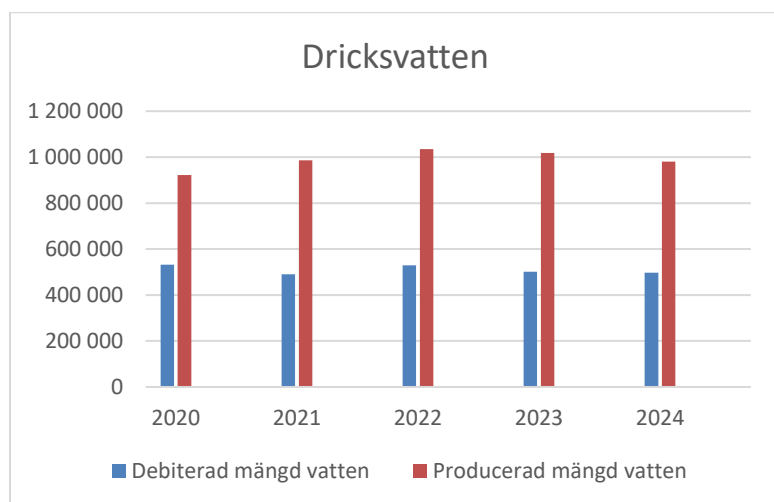
Statistik för produktion av dricksvatten samt renad mängd avloppsvatten enligt nedan.

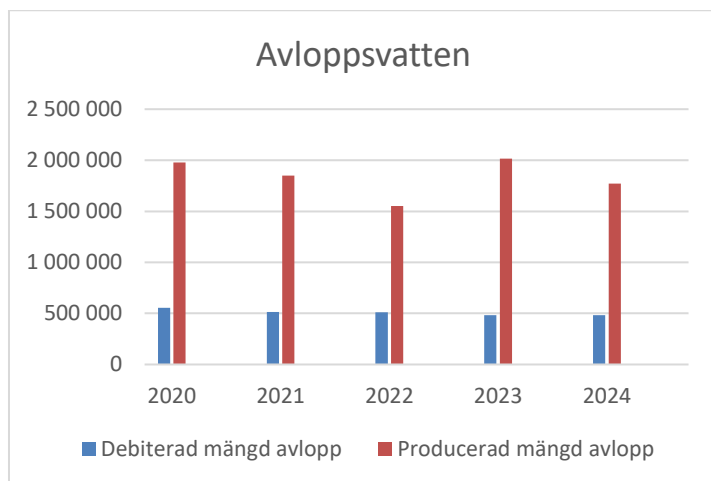
Nyckeltal, vatten och avlopp (kubikmeter)

	2020	2021	2022	2023	2024
Debiterad mängd vatten	531 615	490 850	529 336	501 367	497 179
Producerad mängd vatten	921 645	985 844	1 035 326	1 017 505	980 688
Debiterad mängd avlopp	554 712	512 687	511 309	482 955	481 387
Producerad mängd avlopp	1 979 284	1 850 854	1 552 936	2 014 562	1 771 748

När det gäller den debiterade mängden dricksvatten kan man se en nedåtgående trend under de senaste åren. Detta kan troligtvis förklaras med att kunderna hushållar mer med dricksvattnet, vilket kan ha påverkats både av de senaste årens informationskampanjer om att spara på vattnet och på energiprisernas utveckling. Trenden har dock avstannat under 2024 och har kanske nått en mer långsiktig nivå. Sedan 2021 ligger andelen debiterad mängd vatten i förhållande till producerad mängd på cirka 50%. Detta visar på att det finns ett stort utläckage från dricksvattenledningarna.

Den debiterade mängden avloppsvatten följer samma trend som debiterad mängd dricksvatten. Skillnaden mellan debiterad mängd och renad mängd avloppsvatten beror bland annat på att dagvatten på vissa ställen är kopplade till ledningsnätet och att det sker ett inläckage i ledningsnätet. Under de senaste fem åren har i genomsnitt 28 % av det avloppsvatten som kommit till reningsverket kommit från det som har debiterats kunderna. Detta visar på att det finns ett stort inläckage i ledningsnätet. Hur stort inläckaget är i avloppsledningsnätet är beroende av hur stor nederbörden är. Ut- och inläckagen i ledningsnätet visar tydligt på behovet av fortsatt förnyelse.

Grundvattennivån i de kommunala vattentäkterna kontrolleras regelbundet genom avläsning en gång per månad. Avläsningarna har legat på en stabil nivå och det har inte funnits risk för brist på grundvatten i de kommunala grundvattentäkterna.

2. Viktiga händelser under året

Fokus i arbetet har varit reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har reliningen av spillvattenledningarna i Rydöbruks samhälle slutförts. För att komma tillrätta med återkommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet genomfördes under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla från och med 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter har pågått med stöd av upphandlad konsult och kommer att fortsätta även under 2025. Även planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd har pågått under året.

Revidering av nödvattenplanen har genomförts och ett förslag på en reviderad nödvattenplan till samtliga nämnder skickades ut på remiss i slutet av året.

Antalet vattenläckor var under året totalt åtta, vilket är några färre än året innan. Orsak till samtliga vattenläckor har varit korrosion/rörbrott på grund av ålder.

Hylte kommun har tecknat ett nytt avtal med tekniska konsulter i början av 2024, ett stöd som är viktigt för utvecklingen av VA-verksamheten.

3. VA-taxan

Utgångspunkten för VA-taxan är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för den kommunala VA-försörjningen, inklusive kapitalkostnader för investeringar enligt VA-planen. Över tid ska verksamheten varken gå med över- eller underskott. VA-och renhållningsenheten gör tillsammans med Ekonomienheten en översyn för att bedöma behovet av förändringar i taxan.

De senaste åren har verksamheten gått med underskott, men den höjning som genomfördes av VA-taxan 2024 var tillräcklig för att hämta hem underskottet under året. Med detta som bakgrund och för att klara förväntade prisökningar samt kommande investeringar beslutade kommunfullmäktige i november att höja brukningstaxan med 4 %.

4. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte. VA-verksamheten har ett nyckeltal som följs upp här.

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Målsättningen är att samtliga vattenprover ska vara tjänliga eller tjänliga med anmärkning vilket uppfylldes. Under 2024 analyserades totalt 139 vattenprover ut från vattenverken och ute hos användare och 10 % av dessa hade en anmärkning p g a högt järn eller turbiditet.

5. Personal

VA- och renhållningsenheten ansvarar både för avfallshanteringen och den allmänna VA-försörjningen i Hylte kommun. Det är endast den personal som arbetar inom VA-området som tas upp under detta avsnitt.

Personalstyrkan ute på driftanläggningarna består av fyra VA-tekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) samt ledningsnätet i kommunen.

Det finns alltid någon som har beredskap för att kunna hantera störningar i VA-driften. Under 2024 har det varit sex personer som har turats om att ha beredskap.

Till personalstyrkan hör också fem tjänstemän: VA- och renhållningschef (50 procent), driftingenjör, VA-ingenjör, projektledare och abonnenthandläggare (50 procent).

Egna uppsägningar under 2024 är en handläggare, en drifttekniker samt projektledaren. En ny handläggare har rekryterats och började i maj. De två övriga avslutar sina tjänster under 2025 och rekryteringen till dessa tjänster förväntas vara klara under början av 2025.

6. Ekonomisk analys

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. Resultatet vid bokslutet visar en positiv avvikelse på 325 tkr vilket innebär att tidigare underskott är reglerat i sin helhet. Verksamheten prognostiserade en positiv avvikelse på 400 tkr vid årets slut.

Den positiva avvikelsen beror på att verksamheten har haft lägre kostnader för vattenläckor än budgeterat. Även kapitalkostnaderna har varit lägre än budgeterat och det beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsatte även inför 2024 vilket har inneburit tappade intäkter för verksamheten i förhållande mot budget. Dock har det vid den senaste vattenmätaravläsningen under hösten 2024 framgått att denna trenden har avstannat.

7. Investeringar

VA-verksamhetens helårsbudget för investeringarna uppgår till 38 777 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 34 832 tkr. Utgångspunkten för investeringarna är beslutad VA-plan.

Under året har en annan sträckning av överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk utretts och investeringsbudgeten har därmed inte nyttjats. Den positiva avvikelsen beror även på att kommunfullmäktige beslutade att införa investeringsstopp på 50 procent av VA-planen. I slutet av året beviljades ett undantag med ytterligare 2 600 tkr till reinvesteringar i VA-ledningsnätet.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024–2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av Kommunstyrelsen i början av 2025.

8. Framtid

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtiden klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-

planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvar för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningsrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Sedan 1 januari 2024 ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Denna ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Arbete med framtagande av planen har påbörjats och VA- och renhållningsenheten har viktiga delar att bidra med i arbetet.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Från och med 2026 kommer Hylte kommun att ingå i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Detta påverkar på olika sätt även VA-verksamheten eftersom VA- och avfallsfrågorna organisatoriskt idag tillhör samma enhet.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Svenskt Vatten har tagit fram en publikation med delvis nya förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning, vilken är en vidareutveckling av ABVA07 som Hylte kommuns nuvarande bestämmelser bygger på. Det finns därför en möjlighet att utveckla de kommunala föreskrifterna i enlighet med denna.
- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Ett nytt avloppdirektiv fastställdes under 2024 och kommer att införlivas i svensk lagstiftning.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig vattenleverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget var att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Va-beredskapsutredningen lämnade i december 2024 in betänkandet *Ökad va-beredskap* (SOU 2024:82).

- Dricksvattenrapportering enligt dricksvattendirektivet
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. Nya gränsvärden för PFAS från 1 januari 2026.
- Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade 2022 om det åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt som gäller t o m år 2027. Programmet innehåller bland annat åtgärden att kommunerna ska göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalken (1998:808) (MB) och där behov finns att revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås. Åtgärden ska vara vidtagen senast 2025.

9. Bilaga

Resultaträkning

Mkr	Not	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1	35,0	32,4	28,7
Verksamhetens kostnader	2	-22,1	-19,5	-18,4
Avskrivningar	3	-8,5	-8,0	-7,5
Verksamhetens nettokostnad		4,5	5,0	2,8
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader	4	-4,1	-3,8	-4,1
Resultat efter finansiella poster		0,3	1,1	-1,3
Årets resultat		0,3	1,1	-1,3

Balansräkning

Mkr	Not	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	121,6	123,4	124,0
Summa anläggningstillgångar		121,6	123,4	124,0
Kortfristiga fordringar	6	2,1	2,4	2,5
Summa omsättningstillgångar		2,1	2,4	2,5
Summa tillgångar		123,7	125,8	126,5
Eget kapital	7			
Ingående värde				
Årets resultat		0,3	1,1	-1,3
Summa eget kapital		0,3	1,1	-1,3
Skulder				
Långfristiga skulder	8	123,1	125,8	126,4
Kortfristiga skulder	9	0,3	-1,1	1,5
Summa skulder		123,4	124,7	127,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		123,7	125,8	126,5

Noter

Noter till resultaträkningen.

Not 1	Verksamhetens intäkter (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Brukningssavgifter, externa	34,6	30,3	28,6
	Bidrag, externa	0,0	1,6	0
	Övrigt, externa			
	Realisationsvinster			
	Övrigt, interna	0,2	0,4	
	Brukningssavgifter, interna	0,2	0,2	0,1
	Summa verksamhetens intäkter	35,043032	32,4	28,7
Not 2	Verksamhetens kostnader (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	<i>Externa kostnader</i>			
	Personalkostnader	6,2	5,3	4,3
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	2,3	1,7	1,6
	Bränsle, energi och vatten	4,0	4,4	3,9
	Köp av verksamhet och tjänster	6,5	6,2	6,6
	Lokal- och markhyror	0,0	0,0	0,0
	Övriga kostnader	1,7	0,5	0,6
	<i>Summa externa kostnader</i>	<i>20,8</i>	<i>18,2</i>	<i>17,0</i>
	<i>Interna kostnader</i>			
	Tillsynsavgift	0,1	0,2	0,2
	Administration	0,8	0,8	0,8
	Övriga kostnader	0,4	0,3	0,4
	<i>Summa interna kostnader</i>	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>
	Summa verksamhetens kostnader	22,1	19,5	18,4
Not 3	Avskrivningar (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Byggnader och tekniska anläggningar	8,5	8,0	7,5
	Summa avskrivningar	8,5	8,0	7,5
Not 4	Finansiella kostnader (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Internränta	4,1	3,8	4,1
	Summa finansiella kostnader	4,1	3,8	4,1

Noter till balansräkningen.

Not 5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Anskaffningsvärde	281,5	274,7	267,4
	Ackumulerade avskrivningar	-159,1	-150,7	-142,7
	Ackumulerade nedskrivningar	-0,7	-0,7	-0,7
	Bokfört värde	121,6	123,4	124,0
	Redovisat värde vid årets början	123,4	124,0	123,5
	Årets investeringar	6,7	7,4	8,0
	Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
	Återförda nedskrivningar	-	-	-
	Årets avskrivningar	-8,5	-8,0	-7,5
	Överföring till eller från annat slag av tillgång	-	-	-
	Övriga förändringar	-	-	-
	Redovisat värde vid årets slut	121,6	123,4	124,0

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar med undantag för mark som bedöms ha ett

Not 6	Kortfristiga fordringar (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Kundfordringar	2,1	3,6	1,2
	Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	-	-	-
	Fordran på VA-kollektivet ¹	0,0	-1,1	1,3
	Summa kortfristiga fordringar	2,1	2,4	2,5

Not 7	Eget kapital (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Ingående eget kapital	-	-	-
	Resultatbalansering föregående år	-	-	-
	Ingående eget kapital efter resultatbalansering	-	-	-
	Årets resultat	0,3	1,1	-1,3
	Summa eget kapital	0,3	1,1	-1,3

Not 8	Långfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Låneskuld	121,4	123,9	124,7
	Anslutningsavgifter	1,7	1,9	1,6
	Summa långfristiga skulder²	123,1	125,8	126,4

*1, Anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.
2, Summeringen stämmer ej på grund av avrundningsfel.*

Not 9	Kortfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	0,3	-1,1	1,5
	Summa kortfristiga skulder	0,3	-1,1	1,5

Samhällsbyggnadsnämnden

Bokslut 2024

Innehåll

1. Verksamhetsområden	3
2. Viktiga händelser under året	3
2.1 Bygg- och miljöenheten	3
2.2 Gata- och parkenheten	7
2.3 Lokalvårdsenheten	9
2.4 VA- och renhållningsenheten	10
2.5 Kostenheten	11
3. Grunduppdrag	12
3.1 Uppdrag från tidigare REP	14
4. Personalsituation	14
4.1 Bygg- och miljöenheten	15
4.2 Park- och gata	16
4.3 Lokalvård	16
4.4 VA- och renhållningsenheten	16
4.5 Kostenheten	17
5. Ekonomisk analys	17
5.1 Gator, vägar och parkering	19
5.2 Bostadsanpassning	19
5.3 Idrotts- och fritidsanläggning	19
5.4 Administration samhällsbyggnad	19
5.5 Vattenförsörjning och avlopp	20
5.6 Avfallshantering	20
5.7 Försäljning verksamhet internt	20
6. Investeringar	21
6.1 Bygg- och miljöenheten	22
6.2 Gata och park	22
6.3 VA- och renhållningsenheten	23
7. Internkontroll	23
8. Kurser och konferenser	24
9. Framtid	24
9.1 Bygg- och miljöenheten	24
9.2 Gata- och parkenheten	27
9.3 VA - och renhållningsenheten	28
9.4 Kostenheten	30
9.5 Lokalvårdsenheten	31

1. Verksamhetsområden

Samhällsbyggnadskontoret är uppdelat i fem övergripande områden: bygg- och miljöenheten, park- och gatuenheten, lokalvårdsenheten, VA- och renhållningsenheten samt kostenheten. De fem enheterna svarar för:

- ✓ Detaljplanering
- ✓ Bygglov
- ✓ Bostadsanpassning
- ✓ Energi och klimatrådgivning
- ✓ Gator, trafik och parker
- ✓ Vatten- och avloppsförsörjning
- ✓ Renhållning
- ✓ Miljö- och hälsoskydd
- ✓ Livsmedel och dricksvatten
- ✓ Receptfria läkemedel
- ✓ Naturvård och kalkning
- ✓ Lotterier
- ✓ Kostförsörjning
- ✓ Lokalvård
- ✓ Tillsyn och tillstånd för alkohol och tobak

2. Viktiga händelser under året

2.1 Bygg- och miljöenheten

Kommunen har de senaste åren deltagit i Insikt som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Mätningen görs av SKR, Sveriges kommuner och regioner, och riktar sig till företagare som haft ett ärende inom myndighetsområdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Företagarna får besvara frågor om kommunernas service när det gäller information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. De får också göra en helhetsbedömning om kommunernas service. Det är helhetsbedömningen som ligger till grund för måttet ”nöjd-kund-index” (NKI). Hylte kommun visar fortsatt goda resultat i insiktsmätningen med plats 74 bland de 198 kommuner som deltog. Fyra områden var i fokus för mätningen: bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Hylte gör ett bra resultat inom samtliga områden.

Arbetet med digital ärendehantering har fortsatt med ett projekt om e-arkivering av bygglovsärenden. En digitaliserad ärendeprocess ger handläggaren bättre kontroll över ärendena och ger de sökande möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

Planläggning

Kommunstyrelsen har lämnat tre positiva planbesked under 2024. Det gäller Drängsered 2:21 med syfte att skapa förutsättningar för flera olika användningar av platsen samt Västra Hylte 1:59 m fl med syfte att skapa förutsättningar för fastighetsreglering. Till sist har även planbesked för fastigheten Västra Hylte 1:184 med syfte att möjliggöra för en utbyggnad och ombyggnation av Forum.

Under året har fyra detaljplaner antagits. Det är detaljplan för del av Unnaryd 4:57, antagits. Detaljplanen tillskapar ca 5 hektar verksamhetsmark i Unnaryd samt tre mindre detaljplaner med syfte att skapa nya förutsättningar för fastigheterna att nyttja fastigheterna; Unnaryd 2:48, Västra Hylte 1:59 m fl samt Drängsered 2:21.

Sju detaljplaner är pågående. Fem av dessa avser kommunägd mark: Kambo 1:12 m.fl. och del av Torups Djäknebol 1:1 som båda avser verksamheter och handel, Unnaryd 1:250 som avser bostäder samt Staffansbo 1:33 m fl som avser bostäder. Den femte pågående detaljplanen på kommunal mark är detaljplan för fastigheten Västra Hylte 1:184 184 med syfte att möjliggöra för en utbyggnad och ombyggnation av Forum. Utöver dessa pågår arbete med två detaljplaner som avser verksamhetsmark, Åmot 1:109 och Kinnared 4:1 m fl.

Mark och exploatering

Arbetet med att förnya detaljplanen i den tidigare obebyggda delen av Staffansbo har påbörjats under 2024. Syftet är att skapa en detaljplan med flexibla bestämmelser som kan möjliggöra olika typer av bostäder i området.

I området Vegas Äng i Unnaryd har två tidigare sålda tomter tagits tillbaka under året och det är nu tre osålda tomter i området.

I REP 2023 – 2026 beslutades att 55 av kommunens lediga lucktomter skulle säljas för en 1 kr/m². Under 2024 har beslut kommit om att förlänga kampanjen med fortsatt försäljning under 2024 och 2025. Totalt har 37 av tomterna sålts. På tre av tomterna har bygglov och startbesked lämnats.

Bygglov

Under 2024 har antalet bygglovsansökningar som kommit in legat på ungefär samma nivå som under 2023. Antalet ansökningar om strandskyddsdispenser är fler än de senaste åren, liksom antalet startade tillsynsärenden. När det gäller bygglovsansökningar för bostäder sticker bygglovet för ändrad användning av Gamla Real ut. Det möjliggör tio nya lägenheter centralt i Hyltebruk. Fem ansökningar om förhandsbesked har inkommit under året.

	2021	2022	2023	2024
Bygglovsansökningar	102	63	69	70
- varav för nybyggnation av bostad	17	11	13	10
Anmälningar	49	58	41	43
Strandskyddsdispenser	16	9	10	21
Tillsynsärenden	26	16	20	30
Beställning av kartor och lägeskontroller mm	102	123	95	95
Förhandsbesked	4	11	2	5

Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som alla andra i en egen bostad. Exempel på anpassningar som man kan beviljas bidrag för är ta bort trösklar, byta bort badkaret mot en dusch, bygga om ett kök eller ordna en ramp vid entrén. Bidrag lämnas också för reparation, besiktningar och återställning av befintlig bostadsanpassning.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Alla ansökningar om bostadsanpassningsbidrag	70	56	58	60	42	48
- varav ansökningar om nya bostadsanpassningar	69	45	37	45	30	35
Kostnad för bostadsanpassningsbidrag, kr	681 987	2 135 222	832 065	924 221	1 375 219	2 144 065

Kostnaden för bostadsanpassningsbidrag beror dels på antalet ansökningar, dels på vad bidraget delas ut för. Kostanden varierar mycket från år till år. Under 2024 har kostnaden för bostadsanpassningsbidrag varit den största på många år. Antalet ansökningar har varit normalt men flera ansökningar har varit mycket omfattande.

Miljöskydd

Fram till september har förvaltningen haft full bemanning på miljö- och hälsoskydd och tillsynsplanen följs till stora delar. Inventering av små avlopp har genomförts i lite större antal än tillsynsplanen av framför allt samordningsskäl kring utskick och inventeringsdagar. Under slutet av 2024 gick takten på tillsyn ned då en tjänst är vakant från och med september.

Projekt utfasning fossila bränslen, PCB och radonmätningar i flerbostadshus pågår men är i slutfasen. Endast enstaka tillsynsobjekt kvarstår. Uppföljning av radonmätning hos berörda fastighetsägare har majoriteten av ärendena avslutats, de som är kvar är de som behöver genomföra åtgärder.

Inom området med förorenad mark är fyra ärenden pågående. Ärenden om förorenad mark är långdragna och de fyra ärendena har ungefär samma status som vid ingången av 2024. En ska komma in med en MIFO (inventeringsmetodik för bedömningsgrunder för förorenade områden), två ska utföra provtagning enligt inkomna provtagningsplaner och en ska genomföra fördjupade markundersökningar.

Under 2024 har tillsynsprojekt kring bilverkstäder genomförts. I Hylte kommun har 12 verksamheter identifierats och 11 av dessa har haft tillsynsbesök.

Små avlopp

I Hylte kommun finns ett stort antal bebyggda fastigheter med enskilda avloppslösningar. Många av dessa är gamla och fungerar dåligt. Samtliga enskilda avlopp ska därför inventeras och, vid behov, åtgärdas. Under 2024 har delområde 5 av totalt 14 inventerats. Totalt 216 fastigheter finns i området och har ombetts skicka in uppgifter om sina anläggningar. 72 fastigheter har besökts i fält. Totalt kommer krav om åtgärder ställas på 82 fastigheter och i några ytterligare fall har fastighetsägarna redan inkommit med tillståndsansökningar för nya anläggningar.

Under 2024 har även mindre avloppsanläggningar med 15 – 200 personekvivalenter ingått i ett tillsynsprojekt. I Hylte finns fem sådana anläggningar och samtliga har haft tillsyn under året.

Hälsoskydd

Hälsoskyddstillsynen har löpt på enligt tillsynsplan under året och den planerade tillsynen har genomförts. Cirka 25 UH-verksamheter har haft tillsynsbesök med fokus på idrottsanläggningar, tillfälliga bostäder (campingar, vandrahem etc.) och strandbad.

Livsmedel

Livsmedelskontrollerna har följt kontrollplan 2024 – 2026. Jämfört med tidigare år är antalet kontroller mindre efter den nya riskklassningen som genomfördes 2023. 17 nyregistreringar av livsmedelsverksamheter har handlagts under året.

Naturvård

Projektet för åtgärder i sjön Roten har fortsatt under 2024 med hjälp av en extern resurs. Projektet är finansierat av LONA.

Bekämpningen av parkslide på en fastighet i Torup som genomfördes 2023 med hjälp av upphettningsmarken på djupet har följts upp under 2024. Än så länge har inga nya parkslideplantor växt upp på platsen. Fortsatt uppföljning kommer att visa om insatsen är lyckad eller om uppföljande åtgärder krävs.

LONA projektet ”Ängsmark i Hylte kommuns tätorter” är pågående. Gata- och parkenheten har köpt in en slåtterbalk samt en ny uppsamlare för del av bidraget.

Alkohol och tobak

I maj fattade kommunfullmäktige beslut om samverkansavtal med Gislaveds kommun. Samverkan innebär att alkohol- och tobakstillsynen i Hylte kommun i fortsättningen kommer utföras av tjänstepersoner från Gislaved kommun.

Det beslut om återkallelse av tobaksförsäljning togs av samhällsbyggnadsnämnden i juni 2022 då tillståndshavaren inte bedömdes lämplig att driva tobaksförsäljning har vunnit laga kraft.

Energirådgivning

Kommunen har fortsatt samarbetet med Kungsbacka kommun gällande energirådgivning under 2024. Det här gör att kommunen kan behålla kompetensen och på ett enkelt sätt följa Energimyndighetens krav och samtidigt vara tillgänglig för en god rådgivning. Sedan Kungsbacka kommun sagt upp samarbetsavtalet från och med 2025 har nytt samverkansavtal med Halmstads kommun ingåtts med start 2025.

2.2 Gata- och parkenheten

Gata

Arbetet med gatubelysningen fortsätter med bra framdrift och i stort höll tidsplaneringen för 2024. Vissa justeringar har fått göras i grundplanen för att hålla de ekonomiska ramarna då vissa moment är kostnadsdrivande som tryckningar under väg, nekade tillstånd för kabeldragning, extra matning osv vilken gjorde att kostnaden överskreds med drygt 250 tkr mot budget som följer med som skuld till 2025.

Under våren har inventering av det kommunala gatu- och vägnätet blivit klar. Inventeringen visar att det finns en viss underhållsskuld och att tilldelade medel i investeringsbudgeten inte fullt ut motsvarar behoven. Investeringsbudgeten behöver förstärkas med ca 25 % under en tioårsperiod men också viktigt att hålla investeringstakten för att inte få ett fördyrat underhåll. Den fastställda budgeten inför 2025 tillåter en minskning underhållsskulden från ca 3 miljoner till ca 1 miljon. Men viktigt att komma ihåg är att från 2028 ökar behoven drastiskt, upp mot 8,5 miljoner per år och därför är det extra viktigt att inte tappa fart i planerat underhåll om det ska vara möjligt att hantera kommunens gator och vägar kostnadseffektivt.

Under året har nya rutiner för grävtillstånd och TA-planer samt taxor tagits fram och beslutas av nämnden och kommunfullmäktige vilka träder i kraft från och med den 1 januari 2025. Att ha aktuella rutiner som verkligen efterlevs är en förutsättning för att ha kontroll på kommunens gator och vägar. De nya rutinerna innebär att det är kommunens entreprenör som återställer efter grävarbeten och inte som idag den som utför grävning eller annat markarbete på kommunal mark.

Vinterväghållningen är svår att prognostisera då det är omöjligt att veta vilka väderförhållandena kommer att bli. Tilldelade resurser har inte räckt till de senaste åren och det påverkar hela enhetens ekonomi. Samarbetet med Hyltebostäder kring beredskap har fallit väl ut och innebär att man tar ett gemensamt ansvar för vissa kostnader, men mest optimalt vore att budgeten för vinterväghållningen skulle ligga franskild resterande gata- och parkverksamheten då utfallet stör planerade insatser så dessa blir svåra att kontrollera om inte omöjliga att kontrollera.

Park

Röjning och ansning av tätortsnära skog har utförts i större omfattning under hösten 2023 fram till och med våren 2024 av egen personal istället för att utföras av kommunens entreprenör. Många positiva kommentarer från kommunens invånare har inkommit då det syns i skogen nära tätorterna. Uppskattningsvis har enheten lagt ner ca 1 600 timmar. Också

positivt är att efter inköp av skogsvagn 2023 kan enheten utföra denna typ av arbete mera kostnadseffektivt med egen personal istället för att anlita entreprenör.

Grönyteskötseln tar fortsatt mycket av enhetens tid under perioden maj-september men har under 2024 minskats ned med ca 30% genom att begränsa klippområden (förändra gräsytor till långväxande gräs och ängsmark) samt samarbete med Hyltebostäder. Men mycket klagomål har inkommit och dessutom har kommunens invånare klippt ängsmarksområden på eget initiativ vilket fördröjer ängsmarksomställningen. Under hösten har därför genomförts en inventering av gräsytor för att kritiskt granska olika ytors lämplighet för ängsmark, långväxande gräs och vanliga gräsytor. Under våren 2025 inför klippsäsongen kommer enheten fortsatt se över klippningsscheman och metoder samt samarbete med samhällsföreningarna, för att minska tid med gräsklippning så att andra arbeten inte blir eftersatta utan hinns med under samma period.

Ogräsbekämpningen har fungerat bättre under 2024 då ny utrustning inskaffats, mera tid har avsatts (enheten har använt ca 400 timmar) samt att samarbete med Hyltebostäder fungerat bra. Inför 2025 kommer enheten att återigen prioritera centrala gator och torg för att hinna med då det är ett mycket tidskrävande arbete. När det gäller utsmyckning och blomsättning användes utsatta större blomträd i centrala Hyltebruk vilka var mycket uppskattade men det behövs mer långsiktiga lösningar som kräver mindre hantering för att vara kostnadseffektivt och ändå vackert.

Ett närmare samarbete med föreningar och privata aktörer har också medfört att en av badplatserna, Skärshult, har kunnat ha badbryggorna i under en längre period än föregående år då tillsynen har kunnat utföras utan ökade kostnader. En upprustning av grillplatser i Skärshult, Sjögårdssjön och Unnen har genomförts. Dock lider enheten av fortsatt skadegörelse på vissa badplatser som genererar både arbete och kostnader. Enheten tittar också på att kunna minska kostnaderna för dykinspektioner genom att eventuellt kunna utföra dessa i egen regi samt att fortsätta med samarbetet för att kunna ha badbryggor i under en längre period även under 2025.

Vandringslederna är fortsatt populära och inte minst Hallandsleden där det finns ett skötselavtal med en förening för vissa insatser. Under året har ett nära samarbete med Region Halland inneburit att flera leder har kunnat rustas upp och Hallandsleden fått nya ledmarkeringar. Regionen har också bidragit med medel till både upprustningen av hallandsleden samt Naturvårdar, fyra ungdomar har under sju veckor i sommar rustat vandringsleder runt om i kommunen. Dock saknas det resurser för att kontinuerligt hålla efter och sköta lederna.

Samtliga lekplatsers fallskyddande sand har under året säkrats upp enligt säkerhetsdirektiven för att vara godkända, men lekplatserna kräver ständig inspektion och reparation. En del redskap har underhållits eller ersatts. Det finns idag 16 lekplatser som enheten ansvarar för och varje lekplats kostar i genomsnitt ca 30-50 tkr/år i underhåll. Vid en jämförelse med andra kommuner har Hylte fler lekplatser per invånare (t.ex. 50 % fler än Halmstads kommun) varför en genomgång och prioritering av vilka lekplatser och var de ska finnas är nödvändig för att klara säkerhetskrav och i förlängningen ekonomin. Egenkontroller, gräsklippning,

besiktning av ackrediterad besiktningsman, sandrening m.m. är åtgärder som måste genomföras löpande. Enheten har fått i uppdrag att under 2025 upprätta en plan på hur investeringar under kommande år från 2026 kan effektivisera och skapa attraktiva lekplatser inom kommunen fortlöpande.

Myndighetsutövning

Hantering av lokala trafikföreskrifter (LTF) har utförts och under året har tre nya LTF:er skapats och verkställt för att skapa en säkrare trafikmiljö på avlämningsplats Dalgatan vid Örnaskolan, Norravägen vid skolan i Unnaryd och bussterminalen på järnvägsgatan i Hyltebruk.

Hantering av skrotbilar har varit på en låg nivå även om det fortsatt förekommer. Ett antal krockade och även utbrända bilar har hanterats men endast ett ärende resulterade i ett omhändertagande av kommunen. Omhändertagande av skrotbilar är förenat både med administration och kostnader vilket blir en belastning för enheten då utsikten att få tillbaka medel från fordonsägaren är minimal.

När det gäller vägsamfälligheter betalade kommunen ut de årliga bidragen (109 st vägsamfälligheter) under juni månad, något försenat på grund av överföringsfel av underlag från Trafikverket till kommunen. Samfälligheter erhåller årligt driftbidrag som baseras på en procentsats av det statliga bidraget och den beslutade kommunala budgeten.

För enskilda/privata vägar som inte ingår i samfällighet betalas kommunalt bidrag om vägen utgör in- eller utfart från boningshus. Boendet vid vägen skall vara stadigvarande och vägen ska vara den normala förbindelsen till den allmänna vägen. De flesta ansökningar för detta bidrag blir nekade, ca 90–95 procent eftersom budgeten är begränsad. Under 2025 har enheten som mål att prioritera upp medel till budget för dessa bidrag och samtidigt kommer bidragen att fördelas ut mera rättvist i slutet av året, istället för som nu till de ansökningar som inkommer först.

Parkeringstillstånd

Parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning är ett undantag från lokala trafikföreskrifter gällande parkering. Tillståndet ger personer med funktionsnedsättning rätt att stå på särskilda reserverade platser. Det innebär också förlängda parkeringstider och rätt att parkera där parkering annars är förbjuden.

2024 utfärdade kommunen 38 parkeringstillstånd. Den 31 december 2024 fanns det totalt 108 gällande tillstånd i kommunen.

2.3 Lokalvårdsenheten

Enheten ansvarar för att utföra lokalvård i lokaler där kommunen bedriver verksamhet.

Sedan april är enheten igång med olika kompetenshöjande digitala utbildningar genom webbappen Lingio.

Enheten har infört en utbildningsdag/år vilket var mycket uppskattat av personalen. Cosafe har introducerats och är en säkerhetsfunktion som ger användaren extra trygghet på arbetet.

Från oktober är enheten behjälplig med att underlätta förpackningsåtervinning i kommunhuset. Personalen går en extra runda i huset för att tömma och kör ut det till miljöhuset.

Rydö skola avvecklades efter vårterminens slut och enheten har kunnat säkerställa att personalen kan fortsätta arbeta inom verksamheten genom pensionsavgång och långtidssjukskrivning. I början av sommaren flyttade Kultur- och folkhälsoförvaltningens kontor från plan tre i Forum till Centrumhuset i markplan och enheten fick ett nytt lokalvårdsuppdrag.

Enheten har påbörjat arbetet med att kartlägga verksamhetsprocessen för semesterplanering, den kan hjälpa till att identifiera styrkor och svagheter i nuvarande rutiner samt skapa en mer effektiv och transparent process.

I februari var avtalet för fönsterputsning och höghöjdsstädning klart och det stäcker sig till 2028-01-31.

Under första halvåret har enheten arbetat med resultatet från medarbetarenkäten. Enligt medarbetarnas önskemål behöver kommunikationen förbättras, både arbetskamrater emellan och information om förändringar från andra förvaltningar och andra organisationer.

2.4 VA- och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

Fokus i arbetet har varit reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har reliningen av spillvattenledningarna i Rydöbruks samhälle slutförts. För att komma tillrätta med återkommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet genomfördes under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla från 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter har pågått med stöd av upphandlad konsult och kommer att fortsätta även under 2025. Även planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd har pågått under året.

Revidering av nödvattenplanen har genomförts och ett förslag på en reviderad nödvattenplan till samtliga nämnder skickades ut på remiss i slutet av året.

Antalet vattenläckor var under året totalt åtta, vilket är några färre än året innan. Orsak till samtliga vattenläckor har varit korrosion/rörbrott på grund av ålder.

Hylte kommun har tecknat ett nytt avtal med tekniska konsulter i början av 2024, ett stöd som är viktigt för utvecklingen av VA-verksamheten.

Avfallsverksamheten

Sedan den 1 januari 2024 har Hylte kommun ansvar för återvinningsstationerna där förpackningar samlas in. Ansvaret innebär även att hantera felanmälan avseende återvinningsstationerna. Inrättat ramavtal med entreprenören trädde i kraft den 1 januari 2024 och inkluderar insamling av förpackningar från återvinningsstationer, städning och snöröjning vid varje återvinningsstation. Avtalet omfattar även transport till entreprenörens avlämningsplats.

I enlighet med förordningen om producentansvar för förpackningar får alla kommuner från och med år 2027 ansvar för att förpackningar samlas in fastighetsnära. Hylte kommun har beslutat att göra detta genom en fyrfackslösning med två 370-liters kärl för alla villor och fritidshus.

Sedan den 1 januari 2024 är det obligatoriskt för både verksamheter och hushåll att sortera ut och skilja matavfall och förpackningar. Begreppet matavfall har ersatts av bioavfall som är ett mer omfattande begrepp. Bioavfall inkluderar både livsmedels- eller köksavfall samt trädgårds- eller parkavfall.

Implementeringen av Fordonssystemet EDP Mobile är klar och det som återstår är mindre justeringar. Systemet underlättar och effektiviserar tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjar ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning mellan chaufförer och administrativ personal.

Arbetet med de kommunala nedlagda deponierna fortlöper. Enheten har två pågående ärenden som omfattar Gammalsbo AFA och Torups AFA. Provtagningsprogrammet och eventuella åtgärder för Gammalsbo AFA är inte fastställt ännu. Först när det är klart kommer arbetet med ytterligare AFA att initieras.

Hylte kommun kommer från och med 1 januari 2026 att ingå i kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö), bestående av Gislaved, Värnamo, Vaggeryd och Gnosjö. En projektgrupp har under året först arbetat med att utreda förutsättningar och konsekvenser för ett inträde i SÅM. Arbetet fortsätter under 2025 med förberedelser inför inträdet.

I slutet av året genomfördes en upphandling avseende insamlingen och mottagningen av textilavfall, som blir kommunens ansvar från och med 2025.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC påbörjades under 2023 och har färdigställts under 2024.

2.5 Kostenheten

Kostnadsökning på livsmedel har planat ut men står fortfarande på en hög nivå. Detta påverkar menyerna och det pågår ett ständigt arbete för att servera både yngre och äldre näringsriktiga och smakfulla måltider utan att sänka kvaliteten.

Hylte kommun fortsätter att upphandla livsmedel tillsammans med Laholms kommun och det finns ett bra uppbyggt samarbete. Klara upphandlingar är frukt och grönt, konsumtionsmjölk, färsk kyckling, kaffe samt skafferier/konsumtionsförpackningar från lokala näringsidkare.

Enheten har även påbörjat grossistupphandlingen som är en stor och resurskrävande upphandling.

Under året har dagcentralerna på Malmagården, Sjölunda och i Unnaryd varit öppna på vardagar. Det är en utmaning att få balans i ekonomin gällande dagcentralerna då service och leveranser innebär fasta kostnader och det bidrar till en stor osäkerhet på intäkterna. Vissa dagar är det också ett betydande matsvinn och ökade personalkostnader.

Vid årsskiftet lämnade enheten kök och matsal på Norra vägen i Unnaryd och flyttade in i f.d. Vildmarksgymnasiets lokaler och skapade där ett serveringskök för skolans elever och dagcentralsgästerna. Ett diskrum har iordningställts i källaren för att minska på transporterna. Dock har detta inte sänkt hyreskostnaden för det första året då det investerades ca 150 tkr på ventilation och ytskikt för att verksamheten skulle kunna göra denna akuta förflyttning.

Enheten har utsett en måltidsutvecklare i befintlig personalstyrka som ska höja kvaliteten på måltiden enligt FAMM¹ samt att vara med i upphandlingsprocessen av livsmedel och vara drivande i projektet cirkulärt kretslopp på Örnaskolans atriumgård.

Förra hösten startade kost- och lokalvårdsenheten upp ett språkprojekt med hjälp av omställningsfonden i samarbete med Lingio. Medarbetaren får träna yrkessvenska och samtidigt utföra praktiska sysslor i köket. Syftet är att säkra upp bemanningen i framtiden och det har fallit ut väl. Deltagarna upplever att Lingio är ett användarvänligt verktyg och som ger resultat. En deltagare har redan klarat kursen i storkök och läser även Svenska 1-3. Även kollegorna upplever en stor förbättring i kommunikationen mellan alla i arbetslaget.

I syfte att minska på stressen, arbetsbördan och lägga fokus på utveckling och på de uppgifter som är nödvändiga och viktiga tittar enheten på arbetsmoment som görs idag men som kanske inte behöver utföras alls eller på ett annat sätt.

Enheten valde under senare delen av året att delta i Vildsvinspaketet som är ett regeringsuppdrag i samarbete med Länsstyrelsen i Kronobergs län och ett viltslakteri i Knäred, Laholms kommun. Vildsvin orsakar stora skador för lantbrukarna och olyckor i trafiken men är samtidigt en resurs som livsmedel. En del i projektet är att få ut mer vildsvinskött i de offentliga köken. Skolorna fick en dag prova på vildsvinschili con carne och omsorgstagarna serverades vilda biffar.

3. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, det vill säga VAD som ska göras, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte.

¹ Five Aspects Meal Model

För att tydliggöra grunduppdraget har kommunens verksamheter delats in i sex olika områden. Samhällsbyggnadsnämnden har nyckeltal i ett av dessa områden, nämligen Bygga, bo och miljö. Se tabell nedan. Området ekonomi och kommun och politik ska följas upp av alla nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnden					
NYCKELTAL	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Accepterad kvalitetsnivå
Bygga bo och miljö					
Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning (%)	😊 100	100	100	100	100
Antal överklagade beslut som ändrats efter överprövning	😊 1	2	0	0	2
Andel bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor (%)	😊 99	96	100	100	98
Ekonomi					
Budgetavvikelse (%)	😞 -1,2	-15,5	-7,7	0,7	≥ 0
Kommun och politik					
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)	😞 7,8	7,4	7,0	6,84	5,5
Nöjda medarbetare (%)	😊 81	80	x	78	74

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Målsättningen är att samtliga vattenprover ska vara tjänliga eller tjänliga med anmärkning vilket uppfylldes. Under 2024 analyserades totalt 139 vattenprover ut från vattenverken och ute hos användare och 10 % av dessa hade en anmärkning p g a högt järn eller turbiditet.

Antal överklagade beslut som ändrats efter överprövning

Inom bygg- och miljöenheten fanns det ett beslut där nämndens beslut ändrats efter överprövning.

Antal bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor

Ett ärende om lov eller förhandsbesked ska beslut tas inom tio veckor från det att ärendet är komplett, det vill säga då ansökan är fullständig. Motsvarande för ett anmälningsärende är fyra veckor. Många av ärendena är ofullständiga vid ansökan/anmälan och behöver kompletteras, vilket är tidskrävande vid handläggningen. En begäran om komplettering måste göras inom tre veckor i samtliga ärenden. Görs det senare gäller komplett datumet från den dagen som ansökan/anmälan kom in. Vilket innebär att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick, dvs. bristfälliga handlingar eller kan komma att överstiga handläggningstiden om tio veckor respektive fyra veckor och få en reducerad avgift. Avgiften ska reduceras med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids.

I 99 procent av ansökningar om lov eller förhandsbesked respektive anmälningar har beslut tagits inom tio respektive fyra veckor.

Budgetavvikelse

Se kommentar under ekonomisk analys.

Sjukfrånvaro

Se kommentar under personalsituation.

Nöjd medarbetare

Resultatet för medarbetarenkäten 2024 visar ett HME-index för Hylte kommun på totalt 81 och för samhällsbyggnadskontoret var indexet 81.

3.1 Uppdrag från tidigare REP

	Uppdrag	Status
REP 2022-2025	Staffansbohöjden, Hyltebruk Exploatering av villatomter	Ny detaljplan som möjliggör mer flexibla boendeformer är under framtagande. Samråd Q2 2025.
REP 2022-2025	Givargård, Torup, etapp 2 Exploatering av villatomter enligt befintlig detaljplan	Projektet är pausat i samband med beslut om investeringsstopp, Kf 2024-03-12, § 5.
REP 2022-2025	Vegas Äng etapp 2, Unnaryd	Planarbete pågår. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 11 december 2024, § 115, att godkänna samrådsredogörelsen och godkänna planförslaget för granskning.
REP 2022-2025	55 st strötomter i hela kommunen	37 tomter är sålda.
REP 2023-2026	Utredning flytt av gata/parks drift till Hyltebostäder	SBF och HB har etablerat samverkan inom flera områden i syfte att utnyttja resurserna på bästa sätt.

4. Personalsituation

Sjukskrivningarna för förvaltningen har ökat lite jämfört med 2023 och låg vid årsskiftet på 7,75 procent. Nämnden klarar därmed inte kommunfullmäktiges mål med en avvikelse på 5,5 procent. De långa sjukskrivningarna (över 60 dagar) har ökat medan korttidsfrånvaron har minskat.

Korttidsfrånvaron är i huvudsak post covid-relaterad där personalen i större utsträckning än tidigare stannar hemma vid tecken på t.ex. förkylning. Merparten av samhällsbyggnadsförvaltningens personal arbetar i daglig drift där möjligheterna till distansarbete är små.

De långa sjukfallen har olika bakgrund men bara i undantagsfall är de arbetsrelaterade.

Resultatet av medarbetarenkäten 2024 visar på att medarbetarna upplever en sund och god arbetsmiljö på förvaltningen. Indexet för organisatorisk och social arbetsmiljö ligger på 80 för

förvaltningen, 2023 var resultatet 74. För hela Hylte kommun var indexet 73 2024. Indexet är baserat på frågor om förekomst av konflikter, stressnivå, återhämtning, arbetsbelastning m.m.

Analysen är att det givetvis inte är bra att sjukfrånvaron ökat men samtidigt visar resultatet av medarbetarenkäten att medarbetarna har en god arbetsmiljö på förvaltningen. Enheterna ser inget onormalt i sjukfallen som varit, det finns dock långa sjukfall där en förbättrad dialog med Försäkringskassan är önskvärd.

Merparten av förvaltningens personal är kvinnor och den pågående satsningen om klimakteriet förväntas hjälpa till att ställa mer korrekta diagnoser som i förlängningen bör medföra mindre sjukskrivning. Projektet är nytt i Hylte kommun men har varit framgångsrikt i andra kommuner.

Nedan presenteras nyckeltalen för sjukfrånvaron och personalsituationen kommenteras för de olika enheterna.

Samhällsbyggnadsnämnden			
Sjukfrånvaro i förhållande till total ordinarie arbetstid, %	2024	2023	Avvikelse
Totalt för alla arbetstagare	7,75	7,4	0,35
Varav korttidsfrånvaro	2,42	3,67	-1,25
Varav långtidsfrånvaro*	5,33	3,73	1,60
Kvinnor	8	8,18	-0,18
Män	7,17	4,83	2,34
Personer upp till 29 år	4,52	4,98	-0,46
Personer mellan 30–49 år	7,73	6,55	1,18
Personer 50 år eller äldre	8,10	8,78	-0,68

*sjukdom 60 dagar eller mer av den totala sjukfrånvaron

4.1 Bygg- och miljöenheten

Personalstyrkan inom bygg-och miljöenheten uppgick till tolv personer vid 2024 års ingång inklusive bygg- och miljöchef och består av två planarkitekter, två bygglovshandläggare, plan- och byggadministratör, byggprojektledare, fem miljö- och hälsoskyddsinspektörer som jobbar inom specialområdena livsmedel, hälsoskydd, alkohol, tobak, miljöskydd och naturvård.

Enheten samarbetar med Gislaveds kommun sedan ett par år gällande tjänsten kart- och mätingenjör och samarbetet omfattar sedan 2020 även GIS. Samarbetet fungerar väl och minskar sårbarheten inom kommunen. Under 2024 startade även samverkan med Gislaved kring handläggning av alkohol- och tobaksärenden.

I september slutade en miljö- och hälsoskyddsinspektör och i oktober slutade byggprojektledaren. Båda tjänsterna var vakanta vid årsskiftet. Från mars till och med juni stöttade byggprojektledaren VA- och renhållningsenheten på grund av en vakans.

4.2 Park- och gata

Personalstyrkan i driftgruppen består av fyra personer varav en person med arbetsledande funktion. Enheten består därutöver av en projektledare och en enhetschef. Många medarbetare har slutat under året så gruppen har tre nya medarbetare sedan maj 2024, två parkarbetare och en projektledare. I samband med nyrekryteringarna har strukturen justerats inom enheten så att gata och park numera delas upp på två ben som enheten står på. Det innebär att projektledaren även hanterar driftsfrågor när det faller på gata och arbetsledaren hanterar även vissa projektfrågor när det gäller parker och områden som inte är gata.

Arbetet styrs nu från en digital verksamhetsplanering som aktualiserar de olika behoven som uppstår, akuta och planerade utifrån enhetens årshjul och säsongsarbeten, vilket ger enheten bättre möjligheter att planera och prioritera de olika arbetsinsatserna under året.

Insatser enligt handlingsplanen utifrån medarbetarenkäten har resulterat i flera positiva reaktioner och ett bra arbetsklimat i enheten vilket skapar en positiv anda i gruppen.

En långtidssjukskrivning har påverkat enheten i stor grad och vikariat har använts under hela året samt även timanställd personal vid arbetstoppar. Sommarersättare har arbetat under semesterperioden.

Ett samarbete med Hyltebostäder, räddningstjänstens fordonsgrupp samt ÅVC har varit ett positivt inslag under året och fortsätter under 2025 för att kunna hantera arbetsuppgifter med tids- och kostnadseffektivitet.

Arbetet med arbetsmiljö har gett goda resultat och påvisar behovet av fortsatt utbildning och säkerhets identifiering, lokala enhetsmål som stöder kommunens centrala mål har utarbetats av gruppen och det goda resultatet visualiseras i KIA samt på enhetens måltavla som nu även implementerats digitalt

4.3 Lokalvård

Personalstyrkan består av 23 tillsvidare, två tidsbegränsade och fyra intermittenta anställningar inräknat en enhetschef och en resurs. Enheten är en bra och professionell grupp som är inriktade på att ha kunden i fokus och alla är väldigt måna om att ta hand om varandra för att kunna ge kunden det som förväntas.

Enheten har två långtidssjukskrivningar som båda är på väg tillbaka. Fokus är på gradvis individuell återgång med regelbundna uppföljningar. Två personer är föräldralediga och i december planerar en i personalen att gå i pension.

4.4 VA- och renhållningsenheten

Totalt är det 14 tillsvidareanställda personer på enheten. Personalstyrkan för driften av VA-anläggningarna består av fyra VA-tekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) samt ledningsnätet i kommunen.

Återvinningscentralen har tre medarbetare i sin personalstyrka och som även ansvarar för omlastningsytan och tillsynen på gamla deponier. Timanställda tas in vid behov för att täcka upp vid ledigheter m.m.

Personalstyrkan på kontoret består av sju tjänstepersoner - renhållningssamordnare/utredare, projektledare, VA-ingenjör, handläggare VA- och renhållning, driftingenjör samt VA- och renhållningschef. En person har varit tjänstledig i början av året och kom tillbaka på deltid i maj.

Under året har fyra personer sagt upp sig. Två av tjänsterna är tillsatta medan rekryteringen av de två andra fortsätter under 2025.

4.5 Kostenheten

Personalstyrkan uppgår till 32 personer.

Det är en fortsatt hög sjukfrånvaro, både lång och kort frånvaro under det första halvåret. Personalen påtalar gärna för varandra att gå hem eller bli hemma även för lindriga förkylningssymtom. Detta diskuteras på personalmötena med inriktningen att orkar man arbeta så går man till arbetet och håller avstånd till andra.

Under första halvåret har en medarbetare begärt om tjänstledighet för att studera och två har gått på föräldraledighet. De har ersatts av befintlig personal.

5. Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 31 750 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse på 391 tkr (-1,2 procent). Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader för bostadsanpassningsbidrag än budgeterat. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent och en positiv budgetavvikelse rymms inom ramen för god kvalitet. Detta gör att nämnden inte klarar kommunfullmäktiges mål gällande budgetavvikelse för året. Samhällsbyggnadsnämndens senaste prognos visade en negativ avvikelse på 400 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden						
Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) tkr						
Verksamhet	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2024 i %	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	685	614	72	10,5%	640	614
Fysisk och teknisk planering	4 249	4 282	-34	-0,8%	4 014	3 064
Konsument- och energirådgivning	0	80	-80	0,0%	75	73
Gator, vägar o parkering	16 648	16 014	635	3,8%	15 704	14 323
Parker	2 349	2 445	-96	-4,1%	2 041	2 079
Miljö- o hälsoskyddsmyndigheten	2 443	2 516	-73	-3,0%	1 840	2 099
Miljö- o hälsoskydd hållbar utveckling	32	41	-8	-26,0%	5	4
Adm. Samhällsbyggnad	816	628	188	23,0%	471	271
Idrotts- och fritidsanläggningar	224	473	-249	-111,3%	862	326
Bostadsanpassning	1 981	2 726	-746	-37,7%	1 852	1 380
Förs. verksamheter intern	2 323	2 323	0	0,0%	996	1 284
<i>Lokalvårdsenheten</i>	129	129	0		-16	-84
<i>Kostenheten</i>	2 194	2 194	0		1 012	1 730
<i>Fordonssamordning</i>	0	0	0		0	-361
Totalt	31 750	32 141	-391	-1,2%	28 500	25 519

Samhällsbyggnadsnämnden Driftsredovisning per konto tkr						
Konto	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2023 i %	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Bidrag	-1 709	-1 868	159	9,3%	-2 435	-2 209
Övriga intäkter	-56 513	-57 378	864	1,5%	-55 304	-54 630
Summa intäkter	-58 223	-59 246	1 023	1,8%	-57 740	-56 839
Personalkostnader	43 946	42 214	1 732	-3,9%	39 674	38 289
Hyror	6 422	6 809	-387	6,0%	5 793	6 550
Kapitalkostnader	8 728	8 749	-21	0,2%	5 612	5 055
Övriga kostnader	30 877	33 616	-2 739	8,9%	35 161	32 463
Summa kostnader	89 973	91 387	-1 414	1,6%	86 240	82 358
Summa Driftsredovisning	31 750	32 141	-391	-1,2%	28 500	25 519

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter har under 2024 erhållit 1 023 tkr mer i intäkter än budgeterat. 814 tkr av dessa avser intäkter från skogsfastigheter. Uppkomna intäkter och kostnader kopplat till skogsvården balanseras över åren på ett skogsvårdskonto.

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter har under 2024 haft 1 414 tkr mer i kostnader än budgeterat. Avvikelsen förklaras av kalkningskostnader som inte budgeteras. Verksamheten erhåller kalkningsbidrag som täcker kostnaderna. Avvikelsen förklaras även av att avsättning till skogsvårdskontot bokförs under övriga kostnader och innebär bokföringsteknisk post och därmed ingen faktisk kostnad för verksamheten.

Taxefinansierad verksamhet (3 positioner) tkr					
Verksamhet	IB 2024	Bokslut 2024	UB 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Vattenförsörjning och avlopp	-1 018	1 343	325	1 137	-1 315
Avfallshantering	-2 391	6 013	3 622	1 444	1 234
Totalt	-3 409	7 356	3 947	2 581	-81

Taxefinansierad verksamhet per konto tkr					
Konto	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Bidrag	-2 057	-1 669	-388	-1 799	-198
Övriga intäkter	-61 050	-59 933	-1 117	-49 349	-45 242
Summa intäkter	-63 108	-61 603	-1 505	-51 147	-45 440
Personalkostnader	10 216	9 779	437	8 153	6 616
Hyror	376	101	275	371	405
Kapitalkostnader	15 037	14 314	723	13 450	13 252
Övriga kostnader	37 478	30 052	7 425	26 593	25 248
Summa kostnader	63 108	54 246	8 861	48 566	45 521
Summa Driftsredovisning	0	-7 356	7 356	-2 581	81

De taxefinansierade verksamheter har under 2024 haft 1 505 tkr lägre i intäkter än budgeterat. Avvikelsen beror bland annat på färre antal projekttimmar än budgeterat till följd av investeringsstopp. Lägre debiterad vattenförbrukning har även inneburit lägre intäkter än

budgeterat under året. De taxefinansierade verksamheterna har under året haft 8 861 tkr mindre i kostnader än budgeterat. Avvikelsen beror på att verksamheterna har hämtat hem tidigare underskott och visar en positiv avvikelse vid årets slut. Detta beror främst på lägre entreprenadkostnader än budgeterat inom verksamheten avfallshantering.

Kommunfullmäktige beslutade att tilldela samhällsbyggnadsnämnden en extra reservbudget motsvarande 1 050 tkr varav 450 tkr avser kompensation för ökade personalomkostnader och 600 tkr avser kompensation för minskade bygglovsintäkter samt högre belastning i driften för verksamheten fysisk och teknisk planering på grund av bromsade projekt. Tilläggsbudgeten på 600 tkr är tillfällig för året.

Samhällsbyggnadsnämnden har under 2024 haft nedan förändring i budget:

Tilläggsbudget/Ombudgetering	Förändring budget, tkr
Justering kapitalkostnader och hyror enligt delegationsbeslut	4 199
§5 (2024 KS0084) Extra reservbudget	1 050
§132 (2024 KS0001) Minskning extra reservbudget	-24
Summa	5 225

Nedan kommenteras positiva och negativa avvikelser mot budget motsvarande +/-100 tkr.

5.1 Gator, vägar och parkering

Gator, vägar och parkering visar en positiv avvikelse på 635 tkr. Avvikelsen beror främst på att vinterväghållningskostnaderna har varit lägre än prognostiserat. Höst/vinter 2024 har varit mild och verksamheten har därmed inte haft utkallning av entreprenörerna. Verksamheten har även haft lägre kostnad inom gatubelysning dels på grund av lägre elförbrukning men även lägre elpris. 2024 uppgick elpriset till 0,85 kr/Kwh i genomsnitt för Hylte kommun. Det innebär en minskning med ca 19 procent jämfört med 2023 då elpriset uppgick till 1,011 kr/Kwh.

5.2 Bostadsanpassning

Verksamheten visar en negativ avvikelse på 746 tkr. Under 2024 har totalt 35 ansökningar för nya bostadsanpassningar kommit in, vilket är 5 fler än 2023. Avvikelsen förklaras i första hand av att det kommit in flera stora, kostsamma ansökningar än tidigare år.

5.3 Idrotts- och fritidsanläggning

Verksamheten visar vid bokslutet en negativ avvikelse på 249 tkr. Av 2110 planerade timmar på Örnvallen gentemot Hylte bostäder har 1734 timmar utförts under året eftersom verksamheten har behövt prioritera arbetsinsatser. Ett färre antal nedlagda timmar innebär därmed lägre intäkter än budgeterat för verksamheten. Därutöver har verksamheten haft högre reparationskostnader för gräsklippare och ogräsmaskin.

5.4 Administration samhällsbyggnad

Verksamheten visar en positiv avvikelse på 188 tkr och beror på återhållsamhet gällande kurser/konferenser, resor och nyttjande av externa konsulter.

5.5 Vattenförsörjning och avlopp

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. Resultatet vid bokslutet visar en positiv avvikelse på 325 tkr vilket innebär att tidigare underskott är reglerat i sin helhet. Verksamheten prognostiserade en positiv avvikelse på 400 tkr vid årets slut.

Den positiva avvikelsen beror på att verksamheten har haft lägre kostnader för vattenläckor än budgeterat. Även kapitalkostnaderna har varit lägre än budgeterat och det beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsatte även inför 2024 vilket har inneburit tappade intäkter för verksamheten i förhållande mot budget. Dock har det vid den senaste vattenmätaravläsningen under hösten 2024 framgått att denna trenden har avstannat.

5.6 Avfallshantering

Avfallshanteringsens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. Vid bokslut 2024 har verksamheten hämtat hem tidigare underskott och visar en positiv avvikelse på 3 622 tkr. Under året prognostiserades en positiv avvikelse på 2 300 tkr. Förändringen mellan prognos och bokslut beror dels på högre intäkter till följd av att det nya systemet EDP Mobile har effektiviserat tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjat ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning. Vidare förklaras förändringen med lägre entreprenad-samt personalkostnader än prognostiserat.

1 600 tkr av den positiva avvikelsen vid bokslutet beror främst på att indexregleringar hos leverantörerna har varit lägre än förväntat. Inflationen har under 2022 och 2023 stigit kraftigt och har efter juni 2024 fallit och bedöms fortsätta falla framöver.

Hylte kommun har sedan 1 januari 2024 ansvar för återvinningsstationerna där förpackningar samlas in. I samband med det beslutade Naturvårdsverket om ersättning till kommunerna för insamling av förpackningar. Den positiva avvikelsen förklaras även av att den förväntade ersättningen från Naturvårdsverket beräknas överstiga kommunens kostnader och innebär en positiv avvikelse på 200 tkr vid årets slut.

Vidare förklaras avvikelsen av att resultatet vid bokslut 2023 visade att avfallshanteringen hämtade hem 400 tkr mer än prognostiserat. Detta innebar att ett lägre underskott följde med till 2024 och den förändrade förutsättningen fanns inte med i beräkningarna inför framtagande av 2024 års taxa. Enligt rättspraxis ska eventuella underskott/överskott inom verksamheten regleras inom en treårsperiod.

5.7 Försäljning verksamhet internt

Lokalvårdsenheten

Lokalvårdsenheten visade en positiv avvikelse mot budget på 400 tkr vid årets slut. Detta beror bland annat på sjukfrånvaro som inte har ersatts utan har hanterats med befintlig personal och medför därmed lägre kostnader. En avräkning på 400 tkr har tilldelats barn- och ungdomsnämnden samt kultur-och folkhälsonämnden.

Kostenheten

Kostenheten visade en positiv avvikelse på 350 tkr. Avvikelsen beror på att enheten har haft högre intäkter än budgeterat för bland annat retroaktiva interndebiteringar av portionsbeställningar under skolloven. En avräkning på 350 tkr har tilldelats barn- och ungdomsnämnden samt omsorgsnämnden.

6. Investeringar

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 13 607 tkr inklusive ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 2 745 tkr och förklaras av att 2024-03-12 beslutade Kommunfullmäktige att införa ett investeringsstopp med undantag för redan beställda och upphandlade investeringar samt att projektet *utrymme effektivisering gatubelysning* undantas i sin helhet från investeringsstoppet. Kommunfullmäktige beslutade även att undantag för akuta och nödvändiga investeringar kunde beviljas av förvaltningschef i samråd med kommunchef. Under året undantogs 2 000 tkr från investeringsstopp för asfaltbeläggning.

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2024 uppgår till 38 777 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 34 832 tkr. Under året har en annan sträckning av överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk utretts och investeringsbudgeten har därmed inte nyttjats. Den positiva avvikelsen beror även på att kommunfullmäktige beslutade att införa investeringsstopp på 50 procent av VA-planen. I slutet av året beviljades ett undantag med ytterligare 2 600 tkr till reinvesteringar i VA-ledningsnätet.

Vid bokslutet visar verksamheten ett utfall på 802 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 4 131 tkr. 4 000 tkr av den positiva avvikelsen förklaras av att projektet *utbyggnad av omlastning Borabo* inte kommer att genomföras i egen regi vid inträde i SÅM.

Projektnr	Investeringsprojekt	Basbudget 2024	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2024	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse mot budget 2024
Gata och park							
108	Gång- och cykelvägar	300	0	0	300	0	300
110	Reinvesteringar asfaltsbeläggning	4 000	0	0	4 000	2 606	1 394
207	Ram effektivisering gatubelysning	7 500	0	0	7 500	7 765	-265
149	Upprustning lekplatser	267	0	0	267	0	267
326	Reinvest maskiner/utrustning	220	0	0	220	209	11
Summa Gata och park		12 287	0	0	12 287	10 580	1 707
Exploatering							
212	Dp Unnaryd 4:57	0	0	245	245	67	177
214	Dp Vegas Äng etapp 2	0	0	275	275	214	61
Summa exploatering		0	0	520	520	282	238
Raminvesteringar							
100	Raminvestering SBN	800	0	0	800	0	800
Summa raminvesteringar		800	0	0	800	0	800
Totalt Samhällsbyggnadsnämnden		13 087	0	520	13 607	10 862	2 745

Projektnr	Investeringsprojekt	Basbudget 2024	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2024	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse mot budget 2024
Vatten och avlopp							
151	VA enl SBN:s prioritering	8 300	0	-158	8 142	3 792	4 351
091	Reservoar Drängsered	1 000	0	0	1 000	0	1 000
092	Vattenverk Björnyrd	900	0	0	900	153	747
238	Överföringsledning Landeryd-Hylte	0	0	28 735	28 735	0	28 735
	Summa vatten och avlopp	10 200	0	28 577	38 777	3 945	34 832
	Totalt Vatten och avlopp	10 200	0	28 577	38 777	3 945	34 832

Projektnr	Investeringsprojekt	Basbudget 2024	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2024	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse mot budget 2024
Renhållning och avfallshantering							
249	Utbyggnad kallförråd och farstu	0	0	233	233	206	26
090	Utbyggnad omlastning Borabo	4 000	0	0	4 000	0	4 000
157	Reinvestering ÅVC	100	0	0	100	0	100
594	Behållare ÅVS	0	0	600	600	596	4
	Summa Renhållning och avfallshantering	4 100	0	833	4 933	802	4 131
	Totalt Renhållning och avfallshantering	4 100	0	833	4 933	802	4 131

6.1 Bygg- och miljöenheten

Exploatering av Unnaryd, Vegas Äng – etapp 2. Detaljplan är under framtagande och detaljplanen godkändes för granskning i december.

Genomförandet av Västra Hylte 1:211/Parkstaden är pausad. Förfrågningsunderlag för sanering av marken är påbörjad och i stort sett klar samt överlämnad till konsult för granskning och kalkyl. Kalkylen är färdig och skall stämmas av. Tidsplan finns för återupptagning av projektet saknas.

Exploatering på Djäknebol 1:1 pågår. En ny detaljplan för handelsverksamheter på området är under framtagande och godkändes för granskning i november.

Inriktningen för exploateringen av Staffansbohöjden är ändrad. Kommunstyrelsen beslutade i om planbesked för området december 2023. Syftet med planarbetet är att skapa en detaljplan med flexibla bestämmelser för att möjliggöra flera olika typer av bostäder.

6.2 Gata och park

Gång- och cykelvägar har endast mindre reparationer utförts och har inte belastat investeringskonto utan tagits på driftkonto, inga större projekt har genomförts.

Beläggningsarbete har återupptagits efter beläggningsinventeringen och upphandlad entreprenör för beläggning, men i mindre omfattning då inte hela budgeten beviljades ombudgetering. Underhåll har genomförts på Jonsbogatan, Solhemsgatan, Staffansbovägen, Hövägen, Halmvägen, Idrottsgatan, m.fl.

Upprustning av lekplatser. Rening och luftning av fallskyddande sand på lekplatser genomfördes för att uppnå godkänd säkerhetsklassning, medlen togs i driftbudget då investeringsbudgeten frysts.

Utbyte till LED-belysning, förnyelse av belysningsstolpar och etablering av belysningscentraler pågår enligt plan. Områden som genomfördes under 2024 är Jälluntofta, Nyby, Långaryd, Landeryd, Hyltebruk och Drängsered. Vissa justeringar har fått göras i grundplanen för att hålla de ekonomiska ramarna då vissa moment är kostnadsdrivande som tryckningar under väg, nekade tillstånd för kabeldragning, extra matning osv vilken gjorde att kostnaden överskreds med drygt 250 tkr. I Brännögård genomfördes samförläggning med Eon.

Nya röjsågar samt en baluppsamlare har inköpts för att kunna hantera tätortsnära skog samt uppsamling av slätter på ängsmark.

6.3 VA- och renhållningsenheten

VA- verksamhetens helårsbudget för investeringarna uppgår till 38 777 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 34 832 tkr. Utgångspunkten för investeringarna är beslutad VA-plan.

Under året har en annan sträckning av överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk utretts och investeringsbudgeten har därmed inte nyttjats.

I början av året införde Hylte kommun ett investeringsstopp. Detta påverkar framförallt takten i reinvesteringarna. VA-verksamheten fick dock undantag från investeringsstoppet till 50 % och har ändå kunnat gå vidare med några av de planerade investeringarna.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024–2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av kommunstyrelsen i början av 2025.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC har påbörjades under 2023 och färdigställdes under 2024.

7. Internkontroll

Samhällsbyggnadsnämnden antog den 13 december 2023, § 100, internkontrollplan för 2024. Plan för internkontroll 2024 innehåller fem olika kontrollmoment. Uppföljning av den interna kontrollen ska ske i samband med årsbokslutet

Upphandling – mindre avvikelser

Stickprov av debiterade priser i jämförelse med avtal utfördes på tio fakturor. I stort följer priser avtal och ev. indexregleringar, en mindre avvikelse mellan avtal och faktura är noterad och undersöks. Rutin för dokumentation av beställningar finns och har delvis implementerats i verksamheten. Fortsatt arbete för att få hela organisationen att arbeta i enlighet med rutinen.

Arrendeavtal – inga avvikelser

Kontrollen har genomförts genom stickprov från tio arrendeavtal. Resultaten från stickprovet under 2024 visar att samtliga arrendeavtal är uppdaterade enligt korrekt taxa.

Senaste två stickprov (2023-2024) visar att samtliga arrendeavtal är uppdaterade och faktureras enligt korrekt taxa. Området bedöms därför inte längre som ett riskområde och ingår inte i nästa internkontroll.

Jäv – inga avvikelser

För att förhindra/försvåra jävsituationer har stickprov av fem tillsynsärenden granskats av handläggare från annan verksamhet än samhällsbyggnadsnämnden. Bedömningen påvisar att inga jäviga bedömningar har tagits.

Planavgift – ej granskad

Kontrollpunkt ej granskad då inga ärenden gällande debitering av planavgift har inkommit under året. Kontrollpunkt har ändrats inför 2025 och gäller nu avgift för detaljplanearbete.

Nödvattenplan – mindre avvikelse

Internkontrollplanen anger att rutiner ska uppdateras enligt antagna regler och riktlinjer, vilket gäller generella rutiner. De två stickproven under Q1 och Q2 syftade till att kontrollera att nödvattenplanen uppdaterades som planerat.

Remissversionen behandlades i samhällsbyggnadsnämnden i december 2024 och beslut togs att skicka den vidare till samtliga nämnder i Hylte kommun samt bostadsstiftelsen Hyltebostäder för synpunkter.

8. Kurser och konferenser

Samhällsbyggnadsnämnden, tkr		
Kontouppföljning	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Kurs och Konferens	304	202
Extern representation	5	8
Intern representation	53	27
Summa Kurs och Konferens samt representation	362	237

Kostnader för utbildningar och konferenser påverkas av flera faktorer som om det är många nyanställda i verksamheten, ny eller förändrad lagstiftning osv.

9. Framtid

9.1 Bygg- och miljöenheten

Plan och byggverksamheten

Under 2023 remitterade Boverket ”Möjligheternas byggregler”, ett mycket omfattande förslag till förändring av Sveriges byggregler. Grundtanken har varit att nya regler ska börja gälla från halvårsskiftet 2024. Boverket fick stora mängder remissvar och har nu aviserat att nya

regler troligen inte kommer att införas förrän 1 juli 2025. Utbildningsinsatser i de nya reglerna som kommer att beslutas behövs för att kunna implementera dem direkt från start.

Regeringen har beslutat om en ny bestämmelse i plan- och byggförordningen som innebär att kommuner på sikt ska utforma sina översiktsplaner så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 maj 2024.

Genom en lagändring i plan- och bygglagen i juni 2022 ska regional fysisk planering ske i Stockholms län, i Skåne län och nu även i Hallands län. Regionen ansvarar för denna planering men kommunerna kommer att ha en viktig roll i arbetet. Tanken är att planen ska antas av regionfullmäktige i juni 2026 och arbetet pågår med dialoger i olika nätverk. Under våren har kommunen haft en första version av Regional fysisk plan på förremiss. Samråd planeras 2025.

Regeringen har föreslagit att strandskyddslagstiftningen kommer att ändras från halvårsskiftet 2025. Den viktigaste ändringen för Hylte kommuns räkning är att strandskydd inte längre ska gälla kring små sjöar, mindre än ett hektar och vid smala vattendrag, smalare än två meter.

Efter ett nytt lagkrav ska detaljplaner som tas fram efter den 1 januari 2022 upprättas i ett digitalt format. Avsikten är att informationen i detaljplanen ska göras digitalt tillgänglig nationellt. Kommunen gjorde sin första leverans under hösten av dp Västra Hylte 1:211, dvs. Parkstaden. Digitalisering av äldre detaljplaner behövs och bör starta under de närmaste åren.

Regeringen har beslutat om en förordning om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder. Stödet kan sökas från den 2 april 2024. Kommunens kommer ansöka om de bidrag som är möjliga att söka. Stödet förväntas inte kunna ge några större intäkter till kommunen men kan förbättra förutsättningar för enskilda projekt på marginalen.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten

Tillsynen och kontroller inom miljöområdet och livsmedelsverksamheter styrs av nämndens fastlagda behovsutredning/tillsynsplan enligt miljöbalken, livsmedels-, tobaks- och alkohollagstiftningarna samt reglementen.

Fortsatt utveckling av verksamheten genom internkontroll, rutiner och mallar. Utveckling av digitala stödfunktioner som e-tjänster och digital ärendehantering i ärendehanteringssystemet Ecos. Klimatfrågor och ändrad lagstiftning kopplad till detta kan komma att påverka enhetens arbete.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsyn från 2022 fortsätter att vara ett viktigt underlag för kommunens prioritering av tillsynen under 2025. Strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät, där Naturvårdsverket har samordningsansvaret. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period (2022 – 2025). En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av

tillsyn. Under 2025 kommer en remiss om ny nationell strategi för miljöbalkstillsyn som gäller 2026 – 2029.

Regeringens miljötillståndsutredning kommer att successivt börja delredovisas under 2025. Utredningens uppdrag är att ta ett helhetsgrepp om den svenska miljöprovningen enligt miljöbalken. Miljötillståndsprozesserna behöver förenklas och förkortas genom att göra provningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Utredningen kan komma att väsentligt påverka bygg- och miljöenheten.

Naturvård/kalkning

Pågående projekt fortsätter: Återställa sjön Roten till en bättre fågelsjö/våtmarksområde, arbeta med invasiva växter, förbättra för pollinerare, arbeta med att skapa en fiskpassage alternativt en rivning av en damm i utloppet av Jansbergssjön samt arbeta med det ständigt pågående kalkningsprojektet. De nationella bidragen för kalkning ökar inte i takt med att kostnaderna för kalk och spridning ökar. Under 2024 har länsstyrelsen prioriterat om medel för att säkerställa kalkning enligt plan. I vilken omfattning kalkning kommer kunna utföras från 2025 och framåt är osäkert.

Livsmedel

Alla livsmedelsverksamheter har klassats om under 2023 enligt Livsmedelverkets nya modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar vilket innebär att livsmedelsverksamheten har minskat i omfattning. Under 2025 kommer bygg- och miljöenheten delta i Miljösamverkans projekt om artbestämning av kebabskött.

Energirådgivning

Från och med 2025 kommer samverkan inledas med Halmstad kommun inom energi- och klimatrådgivning. Hylte kommun har svårt att bemanna området själv eftersom energi- och klimatrådgivningen inte omfattar mer än 25 procent av en tjänst.

Miljötillsyn/förorenad mark

Arbetet med förorenad mark prioriteras ned under 2025 liksom under flera tidigare år på 2020-talet. För varje år som arbetet enligt ”Handlingsplan för förorenade områden” bortprioriteras, ökar behovet för kommande år. Tillsynstiden ökar för respektive år fram till och med år 2050, då alla objekt med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade.

Under 2025 kommer bygg- och miljöenheten delta i Miljösamverkans projekt om tillsyn på det kommunala avloppsledningsnätet. Vidare kommer kartläggning av användning av PFAS ske i ordinarie miljötillsyn i samverkan med Länsstyrelsen i Halland.

Hälsoskydd

Tillsyns inom hälsoskyddsområdet förväntas löpa enligt grundplan under 2025. I tillsynen av UH-verksamheter kommer stort fokus läggas på flerbostadshus.

Alkohol och tobak

Avtal om samarbete ingicks under 2024. Samarbetet innebär att personal på Gislaveds kommun ska genomföra provning och tillsyn inom området även i Hylte kommun. 2025 blir det första året då samverkan kommer löpa under hela året.

9.2 Gata- och parkenheten

I syfte att uppfattas som en attraktiv kommun är det viktigt att skapa trevliga livsmiljöer och en omgivning som man vill bo och vistas i. Det är en utmaning att med begränsade resurser hålla de offentliga miljöerna i ett vårdat skick, något som gata- och parkenheten kämpar med dagligen. Samordningen med Hyltebostäder är ett steg på vägen och har hjälpt båda organisationerna men för att lyfta den offentliga miljön ytterligare en nivå räcker inte dagens resurser. Ett alternativ är t.ex. att minska antalet ytor som klipps regelbundet med risk för att invånarna reagerar negativt. Omställning till ängsmark kan till viss del minska skötselbehovet men inte helt. En inventering tillsammans med tätorternas samhällsföreningar kommer genomföras inför klippssäsongen 2025 för att se hur omställningen kan ske på bästa sätt.

Vid en jämförelse i Kolada av nettokostnad parker, dividerat med antal invånare totalt 31/12, som avser kommunal parkverksamhet som parker, lekplatser, offentliga toaletter, naturområden etc., är resultatet att Hylte kommun lägger väsentligt lägre resurser på detta än övriga Hallandskommuner per invånare. 2023 var nettokostnaden för Hylte 207 kr/inv och för övriga kommuner låg nettokostnaden i intervallet 420 kr/inv och 766 kr/inv.

Ett exempel där resursbristen är påtaglig är lekplatser som är uppskattade och efterfrågade av samhällsinvånare. Hylte kommun har dock relativt många lekplatser i förhållande till befolkning. Det går inte hålla det stora antalet lekplatser i drift om inte resurserna ökar då besiktningar, underhåll och tillsyn har ökat i kostnader. Ett alternativ är att minska antalet lekplatser. Efter beslutet att höja investeringsbudgeten för lekplatser från och med 2026 så startas ett arbete 2025 med att inventera placering, antal, samt utrustning för att minska antalet men skapa attraktiva och kostnadseffektiva lekplatser.

När det gäller vandringsleder så har ett samarbete med Region Halland resulterat i stora insatser framför allt på Hallandsleden men även kommunens interna vandringsleder vilket har bekostats av Regionen. Däremot saknas det medel framöver för att hålla vandringslederna i gott skick.

Arbetet med utbyten, reinvesteringar och samförläggningar inom gatubelysningen fortgår med bra framfart enligt plan men av kostnadsskäl kommer arbetet att tappa en del fart då medlen inte räcker på grund av beskrivna orsaker ovan. Arbetet med att säkerställa den grundläggande standaren på nätet pågår i form av nya stolpar och armaturer, belysningscentraler m.m. samt samförläggningar pågår vilket är ett bra sätt att förbättra belysningsnätet där kostnaden fördelas till viss del mellan nätägare och kommun. Tempot i arbetet kommer däremot att sjunka för att hantera ökade kostnader.

En ny beläggningsplan är klar och tanken är att den på sikt ska kunna motverka den underhållsskuld som håller på att byggas upp på kommunens vägnät. Positivt är att det finns en regelbundenhet i den årliga budgeteringen för beläggningar men rapporten visar på att

tillskott behövs både för att komma ifatt en viss underhållsskuld men också för att bibehålla standarden.

Det finns fortsatt ett stort behov att se över farliga vägsträckor som exempelvis utanför skolor där många skolbarn rör sig på områden med trafik. Hur kan vi göra trafiken, avlämningar och upphämtningar av skolelever m.m. säkrare då det idag är återkommande incidenter mellan fordon och skolbarn.

Det finns fortsatt ett behov av att ta fram en kommunal gång- och cykelplan med prioriteringsordning. Arbetet med att öka trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna framför allt i anslutning till skolor måste ses som en prioriterad åtgärd de kommande åren.

9.3 VA - och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtiden klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvar för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningsrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Sedan 1 januari 2024 ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Denna ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Arbeta med framtagande av planen har påbörjats och VA- och renhållningsenheten har viktiga delar att bidra med i arbetet.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med

saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Från och med 2026 kommer Hylte kommun att ingå i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Detta påverkar på olika sätt även VA-verksamheten eftersom VA- och avfallsfrågorna organisatoriskt idag tillhör samma enhet.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Svenskt Vatten har tagit fram en publikation med delvis nya förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning, vilken är en vidareutveckling av ABVA07 som Hylte kommuns nuvarande bestämmelser bygger på. Det finns därför en möjlighet att utveckla de kommunala föreskrifterna i enlighet med denna.
- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Ett nytt avloppdirektiv fastställdes under 2024 och kommer att införlivas i svensk lagstiftning.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig vattenleverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget var att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Va-beredskapsutredningen lämnade i december 2024 in betänkandet *Ökad va-beredskap* (SOU 2024:82).
- Dricksvattenrapportering enligt dricksvattendirektivet
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. Nya gränsvärden för PFAS från 1 januari 2026.
- Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade 2022 om det åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt som gäller t o m år 2027. Programmet innehåller bland annat åtgärden att kommunerna ska göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalken (1998:808) (MB) och där behov finns att revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås. Åtgärden ska vara vidtagen senast 2025.

Avfallshantering

Sommaren år 2022 beslutade regeringen om ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Detta innebär att sedan 1 januari 2024 har alla kommuner ett formellt ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll och från och med år 2027 ska insamlingen ske fastighetsnära. För Hylte kommun innebär dock detta i praktiken en målsättning om att införa ett nytt insamlingssystem från och med år 2026. Anledningen är att nuvarande avtal för insamling av avfall går ut år 2025 och ett nytt avtal behöver upphandlas som kan träda i kraft den 1 januari 2026. Kommunen ska även från och med den 1 januari 2026 samla in

förpackningsavfall på torg, i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Det finns ett ständigt behov av utveckling av insamlingen av hushållens grovavfall och mottagandet på återvinningscentralen. Kommunen kan förvänta sig utsortering av fler och fler fraktioner framöver. Den 1 januari 2025 införs separat insamling av textilavfall.

Fr o m 1 januari kommer Hylte kommun att vara medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Detta innebär bland annat att det kommer att ske en verksamhetsövergång och att framtida investeringar avseende avfallshanteringen i kommunen genomförs av SÅM.

Ansvar för arbetet med nedlagda deponier kommer att vara kvar hos Hylte kommun vid inträdet i SÅM. Enligt Naturvårdsverket har kommunerna ett ansvar för att riskbedöma nedlagda deponier och även för att det vid dessa platser ska finnas planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter. Det nationella målet är att samtliga deponier med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade fram till år 2050. Av de inventerade deponierna inom kommunen hamnade Gammalsbo deponi i riskklass 1. Nio deponier tilldelas riskklass 2 och fyra deponier riskklass 3. De deponier som fått hög riskklass är de där det behövs ytterligare utredning och som eventuellt även behöver åtgärdas. En rapport och förslag på kontrollprogram avseende Gammalsbo deponi har tagits fram och lämnats till länsstyrelsen innevarande år. Det kommer att ske ett fortsatt arbete avseende övriga nedlagda deponier under kommande år, enligt den antagna handlingsplanen.

9.4 Kostenheten

Inom omsorgsverksamheten vill enheten utveckla upplevelsen kring själva måltiden, både för de som bor på särskilt boende, deras anhöriga och de äldre som bor i eget hushåll. Ett förslag är att arbeta med en måltidsvärd som länken mellan omsorgen och kosten. Måltidsvärden ska regelbundet besöka avdelningarna på särskilt boende för att möta matgästen och omsorgspersonalen. Det blir en kortare väg mellan kök – omsorgspersonal – matgäst.

Kostenheten fortsätter tillsammans med omsorgen sträva mot att minska undernäringen hos äldre genom näringstättade måltider och gemensam medverkan i nätverket ”Nollvision för undernäring hos äldre”.

Fortsatt arbete tillsammans med berörda nämnder för att minska matsvinnet. Inom omsorgen förekommer ett lagringssvinn som förhoppningsvis kan minskas genom att inrätta skafferi även på Malmagården precis som det finns på både Höstro och Sjölunda. Där kan omsorgspersonal hämta varor i stället för att göra egna inköp och hålla egna lager. Ett annat alternativ som skulle minska lagringssvinnet är att varje avdelning beställer varor från leverantör och får på då sett se kostnaden direkt i webshopen. Vilket kan minska lagret och svinnet.

Kostenheten samverkar med barn- och ungdomskontoret och påtalar vikten av att placera deras verksamheter nära köken och att det är en stor fördel att ha matsal på alla skolor. Det är

önskvärt tillsammans med skolan lyfta skollunchens betydelse för en bra skoldag. Förutom samverkan mellan skolan, eleven och kostenheten ingår även handlingar för att uppnå målen i agenda 2030 och att alltid ha barnet i fokus enligt barnkonventionen.

Med hjälp av klimatfonden ska serveringssvinnet som hamnar i sk greenbox och som fungerar som gödning tas om hand. Tanken är att plantera fler bärbuskar, örter m.m. och som sedan används i serveringen. Det kommer även finnas plats för ett ute/beredskapskök där kockarna kan träna sig i beredskapsmatlagning vid kris regelbundet.

Enheten och VA enheten har blivit utvalda att få delta i Livsmedelsverkets pilotprojekt för *Investeringar i offentliga måltidsverksamhet och dricksvattenförsörjning*.

Enheterna har tillsammans blivit tilldelade 1,5 mkr för att kunna stärka upp beredskapen under kris och krig. Detta möjliggör för att inhandla vattentankar, muurikker, grillar m.m. för att säkra upp beredskapen för alla medborgare i Hylte kommun vid händelse av kris eller krig.

9.5 Lokalvårdsenheten

Utbildning i form av en webbapp där medarbetare kan stärka sin yrkessvenska pågår till november 2025.

Omsorgsförvaltningen tar från 2025 över städningen i egen regi på Realgatan 8 men det är inget som påverkar personalstyrkan inom enheten. Från 1 januari 2025 tar enheten över städningen i Unnaryds sporthall.

Isabel Said, Ekonom
Tel. 072-9923845
E-post: isabel.said2@hylte.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse-Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2024

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner årsbokslutet för år 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 31 750 tkr.

De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse vid bokslutet på 391 tkr (-1,2 procent). Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent och en positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Detta gör att nämnden inte klarar kommunfullmäktiges mål gällande budgetavvikelse för året.

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. Resultatet vid bokslutet visar en positiv avvikelse på 325 tkr vilket innebär att tidigare underskott är reglerat i sin helhet.

Avfallshanteringens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. Vid bokslut 2024 har verksamheten hämtat hem tidigare underskott och visar en positiv avvikelse på 3 622 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 13 607 tkr inklusive ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 2 745 tkr.

Helårsbudgeten för investeringarna för de taxefinansierade verksamheterna uppgår till 43 710 tkr inklusive ombudgetering på 29 410 tkr. Utfallet vid årets slut visar en positiv avvikelse på 38 963 tkr.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse – Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2024
- Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2024
- Bokslut Vatten och Avlopp 2024
- Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2024 kort version
- Bokslut Vatten och Avlopp 2024 kort version
- SBN redovisning statsbidrag

Beslutet skickas till

Ekonomienheten
Kommunstyrelsen

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef